

**LİSE BİNALARINDAKİ DOLAŞIM ALANLARINDA
GRAFİK TASARIM ELEMANLARININ
KULLANIMI VE ANALİZİ:
KAYSERİ AHİ EVRAN MESLEKİ VE TEKNİK
ANADOLU LİSESİ ÖRNEĞİ**

Hazırlayan

Gülçin ÇELİK

Danışman

Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SARIKAHYA

AFYONKARAHİSAR 2018

T.C.
AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT VE TASARIM ANABİLİM DALI
YÜKSEK LİSANS TEZİ

LİSE BİNALARINDAKİ DOLAŞIM ALANLARINDA
GRAFİK TASARIM ELEMANLARININ KULLANIMI
VE ANALİZİ: KAYSERİ AHİ EVRAN MESLEKİ VE
TEKNİK ANADOLU LİSESİ ÖRNEĞİ

Hazırlayan
Gülçin ÇELİK

Danışman
Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SARIKAHYA

AFYONKARAHİSAR 2018

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans tezi olarak sunduğum “LİSE BİNALARINDAKİ DOLAŞIM ALANLARINDA GRAFİK TASARIM ELEMANLARININ KULLANIMI VE ANALİZİ: KAYSERİ AHİ EVRAN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ ÖRNEĞİ” adlı çalışmanın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın yazıldığını ve yararlandığım eserlerin Kaynakça ’da gösterilen eserlerden oluştuğunu, bunlara atıf yapılarak yararlanmış olduğumu belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

.../.../2018

Gülçin ÇELİK

TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ ONAYI

JÜRİ ÜYELERİ

Tez Danışmanı : Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SARIKAHYA

Jüri Üyeleri : Doç. Dr. İhsan KÜRELİ

: Dr. Öğr. Üyesi Şerife Ebru OKUYUCU

İmza

Disiplinlerarası Sanat ve Tasarım Anabilim Dalı Tezli Yüksek Lisans Programı öğrencisi Gülçin ÇELİK' in “Lise Binalarındaki Dolaşım Alanlarında Grafik Tasarım Elemanlarının Kullanımı ve Analizi: Kayseri Ahi Evran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Örneği” başlıklı tezi, 27.07.2018 günü saat 14.00’ da Afyon Kocatepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Sınav Yönetmeliği’nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıda isim ve imzaları bulunan jüri üyeleri tarafından değerlendirilerek kabul edilmiştir.

Prof. Dr. Celal DEMİR
MÜDÜR

ÖZET

LİSE BİNALARINDAKİ DOLAŞIM ALANLARINDA GRAFİK TASARIM ELEMANLARININ KULLANIMI VE ANALİZİ: KAYSERİ AHİ EVRAN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ ÖRNEĞİ

Gülçin ÇELİK

AFYON KOCATEPE ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SANAT VE TASARIM ANABİLİM DALI

Haziran 2018

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Mehmet SARIKAHYA

Öğrenciler duygu ve düşüncelerini defterlerine, okul sıralarına, okul duvarlarına vb. yüzeylere yazı yazarak ve semboller çizerek ifade etmeye çalışmaktadırlar. Sıralara ve duvarlara yazı yazıp resim çizmek, karalama yapmak hoş bir görüntü oluşturmamakta ve okul yönetmeliğine de uygunluk göstermemektedir. Araştırmanın amacı öğrencilerin duygu ve düşüncelerini rahat bir şekilde ifade edebilmesi için iç mekânlarda grafiti öğelerini kullanarak, mimariyle grafiti sanatını birleştirip öğrencilerin duygularını ifade etmelerine yardımcı olmak ve okulu sevdirmektir. Ayrıca, eğitim yapılarının iç ve dış mekânların da boş bırakılan duvarların öğrenciler tarafından tasarlanan öğelerle süslenmesi öğrencilerin mekâna karşı aidiyet hissini güçlendireceği, aynı zaman da eğitim yapısının da kendi kimliğini oluşturmaya imkân vereceği ve bu tecrübenin öğrencilerin yaşadığı mekânı sahiplenmesini sağlayacağı düşünülmektedir.

Bu amaçla Kayseri Ahi Evren Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde Sanat ve Tasarım Bölümünde eğitim-öğretim gören otuz beş öğrenciyle 2016-2017 eğitim öğretim yılı birinci döneminde grafiti etkinliği yapılmıştır. Lise öğrencilerine, duvar resmi ve grafiti yapılmadan önce teknik bilgiler verilmiştir. Soru-cevap öğretim yöntemiyle grafitinin bazı temel bilgilerini öğrenmelerine çalışılmıştır. Bu bilgiler verilirken, slâytlarla örnekler gösterilerek kâğıt üzerine grafiti eskizleri yapılmış ve daha sonrasında üç uygulama gerçekleştirilmiştir. Birinci uygulama da sınıfta çizilen çizimlerden bir tanesi duvara asılan 180x300cm ölçülerinde hazırlanan tuval bezine uygulanmıştır. Uygulanacak çizimi belirlemek için uygulama için yapılan çizimler slayt gösterisi olarak akıllı tahtada sergilenerek oylama yapılmıştır. En çok beğenilen çalışma uygulanmıştır. İkinci uygulamada 180x300cm ölçülerinde hazırlanan tuval bezine serbest şekilde çalışmaları istedikleri gibi yazı yazıp karalama yapmaları istenmiştir. İlgilerini artırabilmek ve iz bırakabilmek amacıyla yaptıkları çalışma okulda önce bahçede sonra da sınıfta sergilenmiş. Üçüncü uygulamada ise okul içinde yapılan uygulamalar Talas Belediyesi Park Bahçeler Müdürlüğü'ne örnek olarak gösterilmiş ve sosyal sorumluluk projesi kapsamında Kayseri İlinde Talas ilçesinde Muhsin Yazıcıoğlu parkının atıl durumunda olan duvarlarında grafiti etkinliği gerçekleştirilmiştir.

Öğrencilerle yapılan gözlemler ve görüşmeler sonucunda ergenlik döneminde olan lise öğrencilerinin dersten sıkıldıklarında, üzgün veya mutlu olduklarında, başkalarına anlatamadıkları düşüncelerini okul duvarlarına ve masalarına karalamalar yaparak (okul malına zarar verme gibi) olumsuz davranışlara eğilimli oldukları gözlemlenmiştir. Bu nedenle araştırma; lise öğrencilerinin gösterdiği olumsuz davranışları grafiti çalışmaları ile ilişkilendirdiğinden, sanatın bir dalı olan grafitinin ergenlik çağındaki lise öğrencilerinin ruhsal yönlerini olumlu yönde etkileyerek okula ve yaşama uyum sağlamalarına katkıda bulunması açısından önemlidir. Ayrıca, öğrencilerin işbirlikli çalışmaları sonucunda birbirleriyle yardımlaşarak problem çözme yeteneklerini geliştirerek olumsuz davranışlara olan eğilimlerini azaltmaya katkıda bulunacağından dolayı da önemli görülmektedir.

Anahtar kelimeler: İç Mekân, Grafiti, Lise, Öğrenci, Kayseri

ABSTRACT

USAGE AND ANALYSIS OF GRAPHIC DESIGN ELEMENTS IN STUDENTS'S MOVEMENT AREA: KAYSERİ AHİ EVRAN PROFESSIONAL AND TECHNICAL ANATOLIA LIST EXAMPLE

Gülçin ÇELİK

**AFYON KOCATEPE UNIVERSITY
THE INSTITUTE OF SOCIAL SCIENCES
DEPARTMENT OF ART AND DESIGN**

June 2018

Advisor: Assist. Prof. Mehmet SARIKAHYA

Students try to express their emotions and thoughts by writing something and drawing symbols to their notebooks, school lines, or on surfaces like school walls, etc. Writing and painting on the walls and the walls do not create a pleasant appearance and do not conform to school regulations.

The purpose of the research is to help the students express feelings and thoughts comfortably by using the graphite items in the interior spaces, by combining with the art of graffiti and architecture and to make love the school. In addition, it is considered that the walls decorated in the interior and exterior spaces of the educational buildings by students will strengthen the students' sense of belonging to the space, while the education structure will also allow them to establish their own identity, and this experience will enable the students to own the space they live in.

For this purpose, a graphite activity was held in the first semester of 2016-2017 academic year with thirty-five students studying in Art and Design department

in Kayseri Ahi Evran Vocational and Technical Anatolian High School. High school students were given technical information before the wall painting and the graffiti were done. It has been tried to learn some basic knowledge of graphite by question-answer teaching method.

While this information was given, graphite sketches were made on paper with slides examples, and then three applications were carried out. In the first application, one of the drawings drawn to the class was applied to the canvas cloth prepared in the dimension of 180x300cm which is hanging on the wall. In order to determine the drawing to be applied, the drawings made for the application are displayed on the smart board as a slide show and voted. The most admired work has been applied. In the second application, it is required to work on the canvas cloth prepared in 180x300cm dimension and to write and obliterate as they want.

The work they have done in order to increase their interest and leave a trace has been exhibited in school, first in the class then in the garden. In the third application, the applications made within the school are presented as an example to the Talas Municipality Park Gardens Directorate and the graffiti activity was realized on the walls of Muhsin Yazıcıoğlu Park in Talas district of Kayseri province as part of the social responsibility Project.

As a result of observations and interviews with students, it was observed that high school students in adolescence were more likely to have negative behaviors, by making sketches on school walls and tables (such as school property damage) when they were stressed, sad or happy.

For this reason the study, since it relates the negative behaviors of high school students to graffiti studies, graffiti, and as a branch of art, is important in terms of contributing to reading and adapting to life by influencing the spiritual aspects of high school students in adolescence positively.

It is also important because students will contribute to reducing their tendency to negative behaviors by developing problem-solving abilities by helping each other as a result of collaborative work.

Keywords: Interior, Graffiti, High School, Students, Kayseri Province,

İÇİNDEKİLER

YEMİN METNİ	i
TEZ JÜRİSİ KARARI VE ENSTİTÜ MÜDÜRLÜĞÜ ONAYI.....	ii
ÖZET	iii
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vii
ŞEKİLLER LİSTESİ	xii
GİRİŞ	1
1. PROBLEM	2
2. ARAŞTIRMANIN AMACI	2
3.ARAŞTIRMANIN HİPOTEZLERİ	2
4. GÖRÜŞME FORMLARI	3
4.1.ÖN GÖRÜŞME FORMU	3
4.2. SON GÖRÜŞME FORMU	5
4. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ	6
5. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI.....	6
6. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ.....	7
7. VERİLERİN TOPLANMASI VE ANALİZİ.....	8

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1. ERGENLİĞİN TANIMI	9
1.1. ERGENİN DUYGUSAL YAPISI	9
1.2. ERGENLİKTE KİŞİLİK GELİŞİMİ.....	9
1.3. ERGENLİKTE SOSYALLEŞME VE OKULUN ÖNEMİ.....	10
1.4. ERGENLİK DÖNEMİNDE ÖĞRENCİLERİN KENDİLERİNİ İFADE BİÇİMLERİ	11
2. SANAT EĞİTİMİ VE SANAT EĞİTİMİNİN AMAÇLARI	11
2.1. SANAT EĞİTİMİNDE İŞBİRLİKLİ ÖĞRENME.....	12
2.2. SANAT EĞİTİMİNİN BİREY ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ.....	12
2.3. GRAFİTİNİN EĞİTİME KATKISI.....	13

İKİNCİ BÖLÜM

KENDİNİ İFADE ETME ARACI OLARAK GRAFİTİ

1. GRAFİTİNİN TANIMI.....	14
2. GRAFİTİNİN GELİŞİM SÜRECİ	14
3. GRAFİTİ ÇALIŞMALARI YAKLAŞIMI.....	16

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

EĞİTİM MEKÂNI VE ÖĞRENCİ ETKİLEŞİMİ

1. EĞİTİM YAPILARINDA GENEL TASARIM FAKTÖRLERİ.....	20
1.1. KULLANICI ODAKLI TASARIM.....	20
1.2. MİMARİ DİL, KİMLİK VE AİDİYET ODAKLI TASARIM.....	21
2. EĞİTİM YAPILARINDA MİMARİ TASARIMIN BAŞARIYA ETKİSİ.....	21

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

LİSE YAPILARINDA GRAFİTİ ÖRNEKLERİ

1. YURTDIŞINDAN ÖRNEKLER	23
1.1. AUGUST MARTİN HIGH SCHOOL	23
1.2. HOLLY INNOCENT HIGH SCHOOL	24
1.3. PRESBİTERYAN HIGH SCHOOL	24
1.4. NAN CHIAU HIGH SCHOOL.....	25
1.5. CATHOLIC HIGH SCHOOL.....	26
1.6. ONE WORLD INTERNATIONAL HIGH SCHOOL.....	26
1.7. KATONG GIRLS SCHOOL	27
1.8. NORTHLIGHT SCHOOL	27
1.9. HWA CHONG HIGH SCHOOL	28
1.10. PING YI SECONDER HIGH SCHOOL	28
1.11. SINGAPORE SPORTS HIGH SCHOOL.....	29
2. TÜRKİYE'DEN ÖRNEKLER.....	29
2.1. MUŞ LİSESİ	29
2.2. KADIKÖY MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ.....	30
2.3. ÖDEMiŞ KIZ MESLEK LİSESİ.....	31
2.4. ANKARA-GÖLBAŞI ZÜBEYDE HANIM MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ	32
2.5. İSTEK SEMİHA ŞAKİR ANADOLU LİSESİ	32
2.6. DOĞA KOLEJİ ÇEKİRGE KAMPÜSÜ	33

2.7. ARNAVUTKÖY MEHMET AKİF ERSOY ÇOK PROGRAMLI ANADOLU LİSESİ	33
2.9. YENİMAHALLE MUSTAFA AZMİ DOĞAN ANADOLU LİSESİ	34
2.10. KARŞIYAKA HAVVA ÖZİŞBAKAN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ	34
2.11. ÖDEMİŞ TİCARET MESLEK LİSESİ.....	35

BEŞİNCİ BÖLÜM

LİSE BİNALARINDAKİ DOLAŞIM ALANLARINDA GRAFİK TASARIM ELEMANLARININ KULLANIMI VE ANALİZİ: KAYSERİ AHİ EVRAN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ ÖRNEĞİ

1. BULGULAR VE YORUMLAR.....	36
1.1. LİSE BİNALARINDAKİ DOLAŞIM ALANLARINDA GRAFİK TASARIM ELEMANLARININ KULLANIMI VE ANALİZİ: KAYSERİ AHİ EVRAN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ ÖRNEĞİ” ÇALIŞMASINDA ÖĞRENCİLERİN GRAFİTİ ÇALIŞMASI ÖNCESİ YAZILAN YAZILAR VE ÇİZİLEN RESİMLER	36
1.1.1. Öğrencilerin Masa Ve Sıra Yüzeylerinde Kurşun Kalem Veya Tükenmez Kalem Kullanarak Yazdıkları Yazılar Ve Yaptıkları Çizimler.....	37
1.1.2. Sanat Ve Tasarım Bölümü Öğrencilerin Duvar Ve Kapı Yüzeylerinde Kurşun Kalem, Tükenmez Kalem Vb. Kalem İle Yazdıkları Yazılar	38
1.1.3. Sanat Ve Tasarım Bölümü Öğrencilerinin Kâğıt Üzerinde Renkli Kuru Boya, Keçeli Kalem İle Yaptıkları Grafite Çizimleri	39
1.1.4. Sanat Ve Tasarım Bölümü Öğrencilerinin Okul Dışındaki Duvarlarda Harfler, Şekiller Ve Semboller Yağlı Boya Ve Sprey Boya Kullanılarak Yaptıkları Grafite Çalışmaları .	40

1.1.5. Sanat Ve Tasarım Bölümü Öğrencilerinin Ders Esnasında Defterlerinin Yüzeylerinde Kuru Boya, Keçeli Kalem Veya Kurşun Kalem Vb. Kalemler İle Yaptıkları Çizimler Ve Yazdıkları Yazılar	40
1.2. AHİ EVRAN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ, SANAT VE TASARIM BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN GRAFİTİ ÇALIŞMASI SONRASI YAPTIKLARI RESİMLER VE YAZDIKLARI YAZILAR	41
1.2.1. Ahi Evran Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi Sanat Ve Tasarım Öğrencilerinin Grafiti Atölyesi Kapsamında Yaptıkları Grafiti Çalışmaları.....	42
1.2.2. Sanat Ve Tasarım Bölümü Öğrencilerinin Biri Standart Biri Serbest Olmak Üzere 2 Adet 180x300cm Ebadında Tuval Bezi Üzerinde Sprey Boya Ve Yağlı Boya İle Yapılan Grafiti Çalışması.....	43
1.2.3. Sanat Ve Tasarım Bölümü Öğrencilerinin Kayseri Talas İlçesi Muhsin Yazıcıoğlu Parkı Duvarında Grafiti Uygulama Yapılan Grafiti Çalışması.....	44
1.3. İÇ VE AHİ EVRAN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ, SANAT VE TASARIM BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN GRAFİTİ ÇALIŞMASI ÖN GÖRÜŞME FORMU BULGULARI	45
1.3.1. İç Ve Dış Mekânda Grafiti Çalışmasının Teknik Bilgilerini Geliştirmelerine İlişkin Bulgular	45
1.3.2. İç Ve Dış Mekânda Grafiti Çalışmasının Duyuşsal Kazanımlara İlişkin Bulgular	46
1.3.3. İç Ve Dış Mekânda Uygulanan Grafiti Çalışmasının Transfer İsteği Yaratma Boyutuna İlişkin Bulgular	48
1.3.4. İç Ve Dış Mekânlarda Uygulanan Grafiti Çalışmasının Grup Çalışması İle Yapmalarının Sevgi, Hoşgörü, Yardımlaşma Ve Dayanışma Boyutuna İlişkin Bulgular .	49
1.3.5. İç Ve Dış Mekânlarda Uygulanan Grafiti Çalışmasının Kendilerini Özgürce İfade Etmelerine İlişkin Bulgular....	52

1.4. İÇ VE AHİ EVRAN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ, SANAT VE TASARIM BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN GRAFİTİ ÇALIŞMASI SONRASI SON GÖRÜŞME FORMU BULGULARI	53
1.4.2. İç Ve Dış Mekânda Grafiti Çalışması Sonrasında Öğrencilerin Ruh Halindeki Değişimlere İlişkin Bulgular	54
1.4.3. Grafiti Etkinliğine Katılan Öğrencilerin Mekâna Dair Görüşlerine İlişkin Bulgular	55
SONUÇ VE ÖNERİLER	58
KAYNAKÇA.....	64
EKLER	69
EK 1: GRAFİTİ KAVRAMLARI.....	69
EK 2. ÖĞRENCİ ÖN GÖRÜŞME FORMU.....	73
EK 3: SON GÖRÜŞME FORMU	87

ŞEKİLLER LİSTESİ

Sayfa

Şekil 1: Agust Martin High School- Jamaica, NY- Birleşik Devletler.....	22
Şekil 2: Holy İnnocent High School-Singapur.....	23
Şekil 3: Presbyterian High School-Singapur	23
Şekil 4: Nan Chiau High School-Singapur	24
Şekil 5: Catholic High School-Singapur	25
Şekil 6: One World International School-Singapur.....	25
Şekil 7: Katong Girls School -Singapur.....	26
Şekil 8: Northlight School -Singapur	26
Şekil 9: Hwa Chong High School-Singapur	27
Şekil 10: Ping Yi Sekonder -Singapur	27
Şekil 11: Singapore Sports School-Singapur.....	28
Şekil 12: Muş Lisesi-Muş.....	28
Şekil 13: Kadıköy Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi-İstanbul.....	29
Şekil 14: Ödemiş Kız Meslek Lisesi-İzmir.....	30
Şekil 15: Gölbaşı Zübeyde Hanım Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi-Ankara.....	31
Şekil 16: İstek Semiha Şakir Anadolu Lisesi-Bursa.....	31
Şekil 17: Doğa Koleji Çekirge Kampüsü Doğa Koleji-Çekirge Kampüsü-Bursa....	32
Şekil 18: Arnavutköy Mehmet Akif Ersoy Çok Programlı Anadolu Lisesi- İstanbul.....	33
Şekil 19 Mustafa Azmi Doğan Anadolu Lisesi-Ankara.....	34
Şekil 20: Havva Özişbakan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi-Ankara.....	34
Şekil 21: Ödemiş Ticaret Meslek Lisesi-İzmir.....	35
Şekil 22: Ahi Evran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Sıraları.....	37

Şekil 23: Ahi Evran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Sınıf Duvarları ve Kapıları.....	38
Şekil 24: Ahi Evran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Öğrencilerinin kâğıt üzerinde kuru boya, keçeli kalem ve sulu boya ile yaptıkları grafiti çizimleri.....	39
Şekil 25: Öğrencilerin okul dışındaki duvarlarda harfler, şekiller ve semboller yağlı boya ve spreyci boya kullanılarak yaptıkları grafiti çalışmaları.....	40
Şekil 26: Öğrencilerin ders esnasında defter kâğıtlarına yaptıkları çizimler.....	41
Şekil 27: Öğrencilerin grafiti etkinliği kapsamında yaptıkları grafiti çalışmaları.....	42
Şekil 28: Öğrencilerin grafiti etkinliği için tuval bezine yaptıkları grafiti çalışmaları.....	43
Şekil 29: Öğrenciler Kayseri Muhsin Yazıcıoğlu park duvarı.....	44
Şekil 30: Scribit, web’den kaynaklı bir içeriğin çizilmesine ve gerçek zamanlı olarak güncellenmesine izin veren bir yazma ve silme robotu.....	62

GİRİŞ

Eğitim kurumları, eğitim-öğretim hizmeti verirken çeşitli problemlerle karşı karşıya gelmektedirler.

Eğitim yapılarında iç mekânların fiziksel özelliklerinin yetersizliği, öğretmenlerin ve okul idaresinin öğrencilere karşı davranışları, öğrencilerin aileleri ve çevreleri ile olan ilişkileri ergenlik döneminde olan öğrencilerin okula gitme ve öğrenme isteğini azaltarak, okuldan uzaklaşmalarına, okul binasına, okul eşyalarına ve etrafındaki kişilere karşı istenmeyen davranışlar göstermelerine sebep olabilmektedir.

Öğrenciler eğitim hayatları süresince özellikle de lisede ergenlik döneminde defterlerine, masalarına, sıralarına ve okul duvarlarına duygu ve düşüncelerini yazı yazıp resim çizerek ifade edebiliyorlar.

Lise ve üniversite tuvaletlerini inceleyen Dilekmen (2001) lise tuvaletlerinde cinsellik, şiddet ve nefretin; üniversite tuvaletlerinde ise siyasal şiddetin ön planda olduğunu açıklamıştır. Öğrencilerin bu durumunu ifade edilemeyen fikirlerin dışı vurumu olarak anlamlandırmıştır.

Öğrenciler duygularını, inançlarını ve siyasal düşüncelerini eğitim yapılarının içerisinde yazdıkları yazılar, çizdikleri resimler ve şekiller ile ifade etmektedirler.

İnsanlar, mağarada yaşadığı zamanlardan itibaren kendilerini ifade edebilmek için mekânlarda görsel iletişim araçlarını kullanmışlardır. Bireyler kendilerini ve içinde bulundukları durumları mağara duvarlarına çizdikleri resimlerle ve işaretlerle ifade etmişlerdir. Günümüzde de bazı bireyler duygu ve düşüncelerini iç ve dış mekânların tüm yüzey ve donatılarında grafiti yaparak ifade etmeye çalışmaktadırlar. Bu durumda iç mimaride grafiti insanın kendini ifade etme yöntemlerinden biri olarak düşünülebilir. Okul ortamında bulunan öğrencilerin sınıf duvarlarına, masa ve sıralarına resim çizip yazı yazmalarını da bu bağlamda ele alınabilir.

Okul içerisindeki öğrencilerin duygu ve düşüncelerini rahat bir şekilde ifade edebileceği uygun mekânlar veya yüzeyler belirleyerek grafiti etkinlikleri düzenlemek iyi bir eğitsel araç olabilir.

1. PROBLEM

Öğrenciler duygu ve düşüncelerini defterlerine, okul sıralarına, okul duvarlarına vb. yüzeylere yazı yazarak ve semboller çizerek ifade etmeye çalışmaktadırlar. Sıralara ve duvarlara yazı yazıp resim çizmek, karalama yapmak hoş bir görüntü oluşturmamakta ve okul yönetmeliğine de uygunluk göstermemektedir. Öğrencilerin duygu ve düşüncelerini rahat bir şekilde ifade edebileceği alanlar belirlenip etkinlikler düzenlemek öğrencilerin duygularını ifade etmelerine yardımcı olması ve onların istenmeyen davranışlarına engel olacağı düşünülmektedir.

2. ARAŞTIRMANIN AMACI

Araştırmanın amacı öğrencilerin duygu ve düşüncelerini rahat bir şekilde ifade edebilmesi için iç mekânlarda grafiti öğelerini kullanarak, mimariyle grafiti sanatını birleştirip öğrencilerin duygularını ifade etmelerine yardımcı olmak ve okulu sevdirmektir. Ayrıca, eğitim yapılarının iç ve dış mekânlarında yapılan grafiti çalışmaları sonucunda öğrencilerin birbirleriyle yardımlaşarak problem çözme yetilerini geliştirmeleri amaçlanmıştır. Bu amaçla Kayseri Ahi Evren Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi'nde Sanat ve Tasarım bölümünde eğitim-öğretim gören otuzbeş öğrenciyle 2016-2017 eğitim öğretim yılı birinci döneminde grafiti etkinliği yapılmış ve etkinlik sonrası yapılan görüşme formu ile etkinliğin memnuniyet düzeyi ölçülmüştür.

3.ARAŞTIRMANIN HİPOTEZLERİ

“Eğitim yapılarının iç mekânlarında öğrencilerin duygu ve düşüncelerini defterlerine, okul sıralarına, okul duvarlarına vb. yüzeylere yazı yazarak ve semboller çizerek ifade etmeye çalışmaları ile okulun sıra ve okul duvarlarına kalem, boyalar veya kazıma yolu ile yazı yazmanın, karalamanın, resim çizmenin nahoş bir görüntü

olduğu gibi; okul disiplin yönetmeliği arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır” çalışmanın ana hipotezin oluşturmaktadır.

Ayrıca çalışmanın ana hipotezini destekleyecek öğrencilerin karakteristiklerini belirleyen alt hipotezlerde aşağıda verilmiştir. Bunlar:

“Öğrencilerin yaş, cinsiyet, öğrenci sınıfı ve sayısı, ikamet mahallesi ve ev paylaşımı, ailelin işi, mesleği ve eğitim durumları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır”.

“Öğrencilerin hobileri ve ilgilendiği bir sanat dalı, okul sıra, masa ve duvarlarına yazı yazmaları arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır”.

“Öğrencilerin Grafiti’yi tanıma, yapma ve sebebi, nereden ve nasıl öğrendiği, nerelerde yapmak istediği, ileride meslek olarak seçme, çevreye karşı duyarlılık arasında anlamlı farklılık bulunmaktadır”.

Bu hipotezlere uygun olarak hazırlanan ÖN GÖRÜŞME ve SON GÖRÜŞME formu, Kayseri ili, Kocasinan ilçesi, Ahi Evran Mahallesi, Ahi Evran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Sanat ve Tasarım Bölümü onuncu ve on birinci sınıf öğrencilerine uygulanarak veriler toplanmıştır.

4. GÖRÜŞME FORMLARI

4.1.ÖN GÖRÜŞME FORMU

- Öğrencilerin yaş, cinsiyet, öğrenci sınıfı ve sayısı, ikamet mahallesi ve ev paylaşımı, ailelin işi, mesleği ve eğitim durumları.
- Öğrencilerin hobileri ve ilgilendiği bir sanat dalı, okul sıra, masa ve duvarlarına yazı yazmaları.
- Öğrencilerin Grafiti’yi tanıma, yapma ve sebebi, nereden ve nasıl öğrendiği, nerelerde yapmak istediği, ileride meslek olarak seçme, çevreye karşı duyarlılıkları.

Ön Görüşme Formu Soruları

1. Kaç yaşındasınız?
2. Cinsiyet?
3. Kaçınıcı sınıftasınız?
4. Nerede ikamet ediyorsunuz? Ailenizle mi yaşıyorsunuz?
5. Anneniz ve babanız çalışıyor mu? Meslekleri nedir? Eğitim durumları nelerdir?
6. Hobileriniz var mı? İlgilendiğiniz bir sanat dalı var mı?
7. Duvara, masaya ve sıralara yazı yazıp resim çiziyor musunuz? Sizi bunu yapmaya iten nedenler nedir?
8. Okulda yazılarınızı yazmak ve resim çizmek için tercih ettiğiniz yerler neresi?
9. Duvara, sıraya ve masalara genellikle ne tür yazılar yazıyorsunuz?
10. Günün hangi zamanlarında duvarlara, masalara veya sıralara yazı yazıp resim çiziyorsunuz?
11. Duvarlara, sıralara ve masalara yazı yazarken ve yazdıktan sonra ruh halinizde ne gibi değişimler oluyor?
12. Masa ve sıralarınızı yazdığınız yazılar ve çizdiğiniz resimler ile karalamak yerine okulun boş duvarlarında rahat ve özgürce düşüncelerinizi yazabileceğiniz bir ortam oluşturulmasını ister misiniz?
13. Grafiti yapıyor musunuz? Yapmak ister misiniz?
14. Sizce grafitinin tanımı nedir?
15. Tag (imza) nedir?
16. Grafiti yapma nedeniniz nedir? Grafiti yaparken neler hissediyorsunuz?
17. Grafiti yapmayı nasıl ve nerden öğrendiniz?
18. En çok ne tür yapmayı tercih ediyorsunuz?
19. Daha çok nerelerde yazıyorsunuz? Yaşadığınız çevrede mi yoksa başka yerlere gidiyor musunuz?
20. Okulda grafiti yapmak ister misiniz? Neresinde yapmak istersiniz?
21. Diğer grafiti yapanlarla iletişiminiz nasıl?
22. Grafiti'yi hangi tarz insanlar yapar?

23. Sokakta grafiti yapmanızı engelleyen nedenler var mı?
24. Aileniz ve çevrenizdeki insanlar grafiti yapmanıza nasıl yaklaşıyor? Onların yaklaşımını önemsiyor musunuz?
25. Yaptığınız çalışmalarda Sürekli kullandığınız bir harf, resim vs. var mı?
26. Grafiti ile ilgili bir kariyer düşünceniz var mı?
27. Dünyadaki grafiti grupları ve neler yaptıkları hakkında bilginiz var mı?
28. Türkiye'de grafiti ne zaman, nasıl ve neden başladı bilginiz var mı?
29. Grafiti yapanların insanlarla iletişim kurma da ve çevreye karşı duyarlı olma da daha başarılı olduklarına inanıyor musunuz?

4.2. SON GÖRÜŞME FORMU

- Öğrencilerin Grafiti'yi beğenmesi, derecesi ve türü
- Öğrencilerin kişiliklerine, eğitim ve öğretimlerine katkısı
- Öğrencilere okulda Grafiti için alan sunulduğu takdirde çevreye ve okul disiplini kuralına katkısı

Son Görüşme Formu Soruları

1. Duvarda yazı yazmayı ve resim çizmeyi sevdiniz mi?
2. Bu etkinlikte en çok neyi beğendiniz?
3. Bu etkinlikte kendini özgürce ifade edebildiniz mi?
4. Bu etkinliğin sevdiğiniz ve sevmediğiniz yönlerini anlatır mısınız? İş bölümü yaptınız mı?
5. Bu etkinliğin yapılması sizlere eğitim açısından neler kazandırmış olabilir?
6. Bu tür etkinliklerin farklı mekânlarda ya da alanlarda gerçekleştirilmesinin eğitim ve öğretime katkısının olduğunu düşünüyor musunuz?

7. Okulda size duvara yazı yazmanız ve resim çizmeniz için bir alan ayrılrsa yine de sıralara-masalara ve okuldaki diğer duvarlara yazı yazıp resim çizer misiniz?

4. ARAŞTIRMANIN ÖNEMİ

Öğrencilerle yapılan gözlemler ve görüşmeler sonucunda ergenlik döneminde olan lise öğrencilerinin dersten sıkıldıklarında, üzgün veya mutlu olduklarında, başkalarına anlatamadıkları düşüncelerini okul duvarlarına ve masalarına karalamalar yaparak (okul malına zarar verme gibi) olumsuz davranışlara eğilimli oldukları gözlemlenmiştir. Bu nedenle araştırma; lise öğrencilerinin gösterdiği olumsuz davranışları grafiti çalışmaları ile ilişkilendirdiğinden, sanatın bir dalı olan grafitinin ergenlik çağındaki lise öğrencilerinin ruhsal yönlerini olumlu yönde etkileyerek okula ve yaşama uyum sağlamalarına katkıda bulunması açısından önemlidir.

Ayrıca, öğrencilerin işbirlikli çalışmaları sonucunda birbirleriyle yardımlaşarak problem çözme yeteneklerini geliştirerek olumsuz davranışlara olan eğilimlerini azaltmaya katkıda bulunacağından dolayı da önemli görülmektedir.

5. ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI

Araştırmada Kayseri-Ahi Evran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinin boş koridor duvarları uygulamada kullanılmak istenmiş, gerekli yazışmalar yapılmış ancak, gerekli izinler alınamamıştır. Uygulama sınıfında Sanat ve Tasarım bölümünde eğitim gören onuncu ve on birinci sınıfta okuyan gönüllü öğrenciler ile 180x300cm ölçülerinde hazırlanan tuval bezine grafiti uygulamaları yapılmıştır. Daha sonra bu çalışmalar Talas Belediyesi Park Bahçeler Müdürlüğü'ne örnek olarak gösterilmiş ve sosyal sorumluluk projesi kapsamında Kayseri ilinde Talas ilçesinde Muhsin Yazıcıoğlu parkının atıl durumunda olan duvarlarında grafiti etkinliği gerçekleştirilmiştir.

6. ARAŞTIRMANIN YÖNTEMİ

Araştırmanın çalışma grubunu Kayseri-Ahi Evran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Sanat ve Tasarım Bölümünde eğitim gören onuncu ve on birinci sınıf otuz beş gönüllü öğrenci oluşturmaktadır.

Onuncu ve on birinci sınıf öğrencileri 35-5=30 Kişi

1. Grafiti eğitimi öncesi

Öğrenciler duygu ve düşüncelerini defterlerine, okul sıralarına, okul duvarlarına vb. yüzeylere yazı yazarak ve sembol çizimlerinin tespiti.

2. Grafiti eğitimi verilmesi

Öğrencilerin sınıfta kâğıt üzerinde Grafiti taslak çalışmaları ve 3'er Grafiti uygulaması

3. Grafiti uygulamalarının oylanması

Öğrencilerin sınıfta kâğıt üzerinde çizdikleri Grafiti eskizleri 180x300cm ebadındaki tuval bezine uygulamak için oylamaya sunulmuştur.

4. Okul duvarında 180x300cm ebadındaki tuval bezine birinci uygulama ve sergileme

Birinci uygulamada duvara asılan 180x300 cm ebadındaki tuval bezinde seçilen çalışmanın uygulaması yapılmıştır.

5.Okul duvarında 180x300cm ebadındaki tuval bezine ikinci uygulama serbest grafiti çizimi ve sergileme

İkinci uygulamada duvara asılan 180x300 cm ebadındaki tuval bezinde serbest olarak diledikleri gibi uygulanmıştır.

6. Talas ilçesi Muhsin Yazıcıoğlu parkı duvarında Grafiti üçüncü uygulama duvar resmi ve grafiti çalışması

Öğrenci görüşlerinin ortaya konulması için veri toplama aracı olarak ÖN GÖRÜŞME ve SON GÖRÜŞME formu, Kayseri ili, Kocasinan ilçesi, Ahi Evran Mahallesi, Ahi Evran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, Sanat ve Tasarım Bölümü onuncu ve on birinci sınıf öğrencilerine uygulanarak veriler toplanmıştır. Öğrencilerle yapılan görüşme formları ve gözlemler değerlendirme aşamasında göz önünde bulundurulmuştur.

7. VERİLERİN TOPLANMASI VE ANALİZİ

Araştırma verileri açık uçlu sorulardan oluşan görüşme formu yoluyla toplanmıştır. Çalışmaya katılan tüm öğrencilerin gönüllü olarak araştırmaya katıldığı görülmüştür. Gözlem formu oluşturulurken öncelikle yerli ve yabancı literatür taranmıştır. Uygulama gözlem formu ve öğrenciler üzerinde gözlemler yapılarak değerlendirilmiştir.

Uygulama örneklemini; Kayseri ilinin Kocasinan ilçesine bağlı, Ahi Evran Mahallesi, Ahi Evran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi’nde bulunan Sanat ve Tasarım Bölümünün 10. ve 11. Sınıfta yer alan gönüllü öğrencilerinden otuz beş öğrenci ile üç gün süresince uygulanmıştır. Ön görüşmeye otuz beş son görüşmeye otuz öğrenci katılabilmektedir. Öğrencilerin bilgi düzeylerini ölçmeye yönelik olarak “Ön Görüşme”; etkinlikler sonucunda bilgi düzeylerine neler kazandırıldığını ölçmeye yönelik “Son Görüşme” uygulanmıştır. Analiz sonucunda ulaşılan kavramlar betimsel bir biçimde sunulmuş, öğrenci görüşleri birebir alıntılarla yansıtılmıştır. Alıntıların aktarılmasında öğrencilere verilmiş olan kod numaraları kullanılarak Ö1 (öğrenci 1) şeklinde gösterilmiştir.

BİRİNCİ BÖLÜM

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

1. ERGENLİĞİN TANIMI

Yörükoğlu'na (1990) göre gençlik, çocuklukla erişkinlik arasında yer alan, gelişme, ruhsal olgunlaşma ve yaşama hazırlık dönemidir. Ergenlikle başlayan büyüme gençlik çağının sonunda fiziksel, cinsel ve psikolojik gelişme ile sona ermektedir.

Bu bilgilere göre ergenlik dönemindeki bir öğrencinin çevreye ve okula uyum sağlayabilmesi için öğrencilerin yetenekleri ortaya çıkartılarak kabiliyetlerinin olduğu alanlara yönlendirerek başarılı olmaları sağlanabilir.

1.1. ERGENİN DUYGUSAL YAPISI

Ergenlik dönemindeki gençler karmakarışık duygular içerisinde olup, yalnızlıktan hoşlanmasının yanı sıra bir gruba katılmayı da isteyebilmekte, kaygı ve umutsuzluk kötümser düşünceler ile geleceğe yönelik olumlu düşünceleri de olduğu söylenebilir (Yavuzer, 1998). Bu ifadeye göre ergenlik dönemindeki öğrencilerin aynı kavramın yanında ve karşısında olarak tartışabilir farklı durumlarda farklı tutumlar sergileyebileceğini söyleyebiliriz.

1.2. ERGENLİKTE KİŞİLİK GELİŞİMİ

Kişilik, bireyin bütün ilgisini, davranışlarını, yeteneklerini, konuşma tarzını, dış görünümünü ve çevresine uyum özelliklerini özetleyen bir terim olarak tanımlanmaktadır (Başaran, 1997: 529).

.....Ergenlik dönemi kişilik oluşumunun gerçekleştiği bir dönemdir. Bireyler ergenlik döneminde kendini sorgular, gelecekle ilgili kararlar almaya ve kişiliğini oluşturmaya başlar. Bu dönemde ergenler lider olmaya ve sorumluluk almaya isteklidirler. Bulunduğu ortamda yeteneklerini göstererek herkesin kendisini takdir etmesinden hoşlanır ve düzenlenen organizasyonlarda söz sahibi olmak ister. Bu konuda cesaretlendirilir, desteklenirse kendine özgü bir kimlik oluşturarak psikolojik açıdan sağlıklı olur ve soyut düşünme yetisini geliştirerek sorun çözebilme becerisini edinebilmektedir...(Erikson, 1984).

1.3. ERGENLİKTE SOSYALLEŞME VE OKULUN ÖNEMİ

Eğitimin en önemli amaçlarından biri, öğrencilerin sosyalleşerek topluma uyum sağlamasına yardımcı olmaktır. Bireyin içinde bulunduğu topluma uyum sağlayabilmesi için toplumda geçerli olan davranışları kazanması gerekmektedir (Çağdaş ve Seçer, 2002).

Öğrenciler zamanlarının en büyük ve en önemli kısmını ailesinden sonra eğitim yapılarında geçirmektedir. Okulun yetersiz, yanlış eğitim vermesi ve toplumun istediği gibi sosyalleştirememesinin yanı sıra öğretmen ve okul idaresinin öğrencilere karşı olumsuz davranışları öğrenciler üzerinde olumsuz etkiler yaratabilir. Okulun, sosyal bir kurum olarak öğrenciye eğitim ve öğretim yoluyla öğrencilere olumlu davranışlar kazandırabilmesi için gerekli ortamı hazırlayarak öğrencilerin sosyalleşmesine yardımcı olabilir.

Ergenlik dönemindeki öğrencilerin yetenekleri kültürel, sanatsal, sportif etkinlikler ve yarışmalar gibi sosyal faaliyetler ile ortaya çıkartılabilir. Öğrencilerin sosyal ve kültürel etkinliklerin organizasyonunda görev almasını ya da bu etkinliklere katılmasını sağlayarak öğrencilere farklı beceriler kazandırılmasını da yardımcı olunabilir.

1.4. ERGENLİK DÖNEMİNDE ÖĞRENCİLERİN KENDİLERİNİ İFADE BİÇİMLERİ

Ergenlik döneminde ergenlerin çevresinde ve iç dünyasında düşüncelerinin karmaşık olması, duygu ve düşüncelerini ifade edememesi gibi birçok problem ile karşılaşmasına sebep olmaktadır. Bu problemleri çözülebilmesi için kişilerde problem çözme yeteneği gerektirmektedir (Dikmeer, 1997).

Ergenlik dönemindeki gençler kendilerini istedikleri gibi ifade edememektedirler. Gençler hayallerini, aşklarını, öfkelerini, korkularını veya inançları gibi düşüncelerini ifade edebilmek için resim çizmekte yazı yazmaktadırlar. Bunun içinde okul sıralarını, masalarını ve okul duvarlarını kullanmaktadırlar.

Eğitim yapılarının tuvaletlerinde yazılmış olan yazıları araştıran Dilekmen, lise tuvaletlerinde cinsellik, öfke ve nefretin üniversite tuvaletlerinde ise siyasi ifadelerin ön planda olduğunu ve kişilerin, nefret ettikleri, başkasına anlatamadığı düşüncelerini tuvaletlere yazarak, başkalarına duyurma şeklinde kendilerini ifade ettiklerini belirtmektedir (Dilekmen, 2001).

2. SANAT EĞİTİMİ VE SANAT EĞİTİMİNİN AMAÇLARI

Sanat eğitimi; bireyin düşüncelerini ifade edebilmesi ve yaratıcılığını estetik bir seviyeye ulaştırabilmesi amacıyla yapılan eğitim çalışmasına denir. Bireyin karşılaştığı problemlere çözüm bulmasına, gördüğü ve hissettiği olayları yorumlamasına yardımcı olarak bireyin kişisel gelişimine katkı sağlamaktadır (Özer, 2013).

Sanat eğitimi, öğrencilere semboller, yazılar ve boyalar aracılığıyla duygularını ifade etme olanağı sağlayarak öğrencideki kabiliyeti ortaya çıkartıp kişisel gelişimine faydalı olmayı amaçlamaktadır.

2.1. SANAT EĞİTİMİNDE İŞBİRLİKLİ ÖĞRENME

İşbirlikli öğrenme bir grup çalışmasıdır, ancak her grup çalışması işbirlikli öğrenme değildir. Gruptaki öğrencilerin birbirlerinden bir şeyler öğrenmesi, birbirlerine yardımcı olması ve ortaya ortak bir ürün çıkarması işbirlikli öğrenmenin olabilmesi için şarttır (Açıkgöz, 1992).

Grafiti de çalışmanın boyutuna göre çoğu zaman grup çalışması ile yapılır. Grup olarak yapılan grafiti çalışmalarının da bireyler yapacakları işleri paylaşır ve kendilerine düşen konuları çalışırlar. Bireylerin bu şekilde çalışmaları kendilerine olan güven duygularının, motivasyonlarının artmasına ve iletişim becerilerinin gelişmesine katkı sağlayabilir.

2.2. SANAT EĞİTİMİNİN BİREY ÜZERİNDEKİ ETKİLERİ

Sanat eğitiminde deneyimleyerek öğrenme şekli öğrenmenin kalıcılığında, başarı ve beceri duygusunun gelişiminde çok önemlidir. Bireylerin çevresine yaratıcı ve estetik bir göz ile bakabilmesi, güzeli, çirkini ayırt edebilmesine ve bu görselliği hayatında geliştirebilmesi ile istenilen toplum yapısına ulaşılmasını da kolaylaştıracaktır (Özer, 2013).

....Artut (2004: 104)'a göre sanat eğitiminin amaçları:

- Araştırmacı, sorgulayıcı, eleştirel ve estetik gibi özellikler geliştirilerek teknik bilgi ve beceri kazandırmak.
- Bireye özgüven kazandırıp kendini tanımlamasına, sosyal ve ruhsal gelişimine katkı sağlamaktır.
- Taklit ve kopyacılık yapmak yerine özgün ve yaratıcı bir anlayış geliştirmek.
- Sorunlarının üstesinden gelebilme, duygu ve düşüncelerini ifade edebilmesi için ortam yaratılarak problem çözme becerisi kazandırmak.... (Artut, 2004: 104).

2.3. GRAFİTİNİN EĞİTİME KATKISI

....Sanatçı Alan Kaprow ve eğitimci Herbert Kohl'un Kaliforniya Berkeley'de sanatsal düşünceyi eğitim müfredatının merkezine yerleştirmek için "Project Other Ways" isimli deneysel bir çalışma yapmışlardır. Proje kapsamın da okul ve toplum tarafından dışlanmış öğrenme güçlüğü olan öğrenciler ile şehir gezileri düzenlenerek onlardan sevdikleri şeylerin fotoğraflarını çekmeleri istenmiş. Bu gezi fotoğraflarının incelenmesi sonucunda çocukların özellikle küfür içeren grafitilerin fotoğraflarını çektikleri ortaya çıkmıştır. Kaprow, çalışmanın ikinci bölümünde tuvalet yazılarının fotoğraflarını çekmek için çocuklarla şehri dolaşmaya başlamıştır. Bu çalışma sonrasında Kaprow ve Kohl çocuklara büyük boyutlu kraft kâğıtlara karışık malzemelerle grafitiler yaptırmışlar. Burada çocuklar istedikleri gibi resim çizebilmiş ve istediklerini yazabilmişler. Önce gördüklerini yazıp çizen çocuklar sonraki grafitilerinde isimlerini ve kısa cümlelerle kendi deneyimlerini aktarmışlar. Projenin diğer aşamasında ise okulun okuma listesinden çıkarılan Dick and Jane adlı kitabın kopyaları çocuklara dağıtılmış ve kitabı tekrardan istedikleri şekilde düzenlemeleri istenmiş. Projenin sonunda öğrencilerin çalışmalarından oluşan bir sergi düzenlemiş ve çocukların okuma yazma oranlarının önemli miktarda arttığı öğrencilerin büyük bir kısmının edebiyatla resimle ve grafitiyle ilgilendiği görülmüştür....(Balkır ve Kuru, 2016:1652).

Kelly ve Kaprow' un projesinde olduğu gibi tez için yaptığımız uygulamalar sonucunda da benzer sonuçlar gözlemlenmiştir. Bu sonuçlara dayanarak eğitimi yapılarında öğrencilere grafiti yapabilecekleri alanlar düzenlenmesi ve bununla ilgili sanatsal etkinlikler yapılmasının öğrencilerin başarı oranlarını arttıracakı düşünülmektedir.

İKİNCİ BÖLÜM

KENDİNİ İFADE ETME ARACI OLARAK GRAFİTİ

1. GRAFİTİNİN TANIMI

İnsanların bireysel ya da grup olarak özel veya devlete ait bir duvar yüzeyine insanların görebileceği şekilde yapılan izler (yazı, şekil, resim, sembol, vb.) aracılığıyla anlatılan bir sanat türüdür (Erdoğan, 2009: 59).

Günümüzde; “resim çizerek anlatılmak istenilen mesaj, iz bırakma, karalama” anlamında kullanılan grafiti sözcüğü, özellikle etnik kökenli grupların bulunduğu bölgelerde siyasi içerikli, mesaj iletmek amacıyla herkesin görebileceği yerde ve şekilde yazılar, semboller, paraflar, ya da sloganların duvar, kaldırım gibi yüzeylere aktarılmasıdır (Erdoğan, 2009: 34).

Duvar yazıları bina ve inşaat cepheleri, sıralar, yemekhaneler, yatakhaneler, tuvaletler, hapishane ve park duvarları, elektrik trafoları, telefon kulüpleri, kâğıt para yüzeyi, defter ve kitaplar vb. yüzeylere uygulanmaktadır (Kutal, 1989:5)

Kullandığımız mekânların duvar yüzeylerinde karşılaşılan yazıların kimlere ait olduğunu kesin olarak bilmek imkânsızdır. Bu yazılanlar, ilgili olduğu toplumun kültürel yapısını, dinsel, siyasal, kültürel, cinsel, ahlaki değerlerini veya zayıflıklarını anlatmaktadır. Yapılan grafitiler incelendiğinde toplumla ilgili genel yargılara varılabilir (Kavşut, 2005:6).

2. GRAFİTİNİN GELİŞİM SÜRECİ

Kavşut, Grafitiyi şöyle tanımlıyor: “Grafitiler birçok şeyin hızla değiştiği dünyamızda ben de varımın, buradayımın tercümesidir. Mağarada yaşayan ilk insanların da mağara duvarına çizmesi aynı düşüncenin ürünüdür” demektedir. (Kavşut, 2005: 6).

Grafiti; Eski Roma, Yunan, Mısır medeniyetlerinde resim çizmek, iz bırakmak, karalamak ve mesaj vermek anlamına da gelmektedir. Eski Mısır'da yolculuk sırasında geçilen yerlerde boş zeminlerde iz bırakılırdı. Vikingler ise İstanbul'da Ayasofya'nın galeri korkuluklarına, 'x was here' grafitilerini kazımışlardır (Çakır, 2015:3).

New York sokaklarında, 1960'ların sonlarına doğru yer altı tren istasyonlarında ve vagonların içinde "Taki 183" yazı görülmeye başlandı. Taki, Kuzey Manhattan'da Washington Tepesi 183 numarada yaşayan ve gerçek adı Demetrius olan 17 yaşında bir lise öğrencisiydi. Demetrius can sıkıntısından dolayı duvara isminin kısaltması olan Taki ve adres numarası olan 183'ü yazdı. 1960'ların sonlarına doğru göçmenlerin yaşadığı ve sokak çetelerinin hâkimiyet kavgalarının olduğu mahalleydi. Demetrius kuryelik yaparken gittiği her yere "Taki 183" yazısını yazdı. Daha sonrasında New York'taki birçok duvar ben de buradayım diyen gençlerin isimleri ve takma adlarıyla doldu (Balkır ve Kuru, 2016:1647).

Bazı kişiler "Julio 204"un Taki 83' den daha önce başlattığı ve daha sonra 70'li yılların ortalarına doğru 'Papo 184', 'Junior 161', 'Cay 161', 'Stitch 171', 'Barbara 62' gibi diğer sanatçıların da katılımıyla New York yeraltı treni ve şehir merkezinde Bronx, Queens gibi siyahi nüfusun yoğunlukta olduğu bölgelerde 'tag' şeklinde görülmektedir (Kavşut, 2005:11).

Yetmişlerin sonlarına doğru 'burner makerlar' ortaya çıkar: 'Mare', 'Seen', 'Lady Pink', 'Ramo', 'Lee', 'Zorro80', 'Futura', 'Daze', 'Revolt', 'Zephyr', 'Skeme', 'Demon', 'Ces 157', 'Dondi', 'Crash', 'Wasp 1' gibi isimler görselliği de ön plana çıkartarak grafiti sanatının gelişmesine katkıda bulunmuşlar (Kavşut, 2005: 11).

1980'den 1986'ya kadar grafiti en verimli en parlak dönemini yaşar. 1986'dan sonra da alınan tedbirler sayesinde ve modasının geçmesi nedeniyle popülerliğini yitirmiştir. 90'lı yılların ortalarında yeniden ortaya çıkan grafiti sanatı, 2000'lere doğru yeni nesil sanatçılar tarafından dünyanın dört bir tarafında grafiti tekrardan yapmaya devam etmişlerdir (Kavşut, 2005: 6).

.....Türkiye'de 1980 öncesinde, siyasi içerikli duvar yazıları vardı. Bu yazılarla grafiti arasında herhangi bir bağ yoktu. Bununla birlikte "Biz de Duvar" Yazısı isimli kitap 1989 yılında Türkiye'de Metis Yayınları tarafından grafiti diye sunulmuştu. Tüm bunları grafitiyle direkt olarak ilişkilendiremesek de bu düz duvar yazıların grafitinin oluşumunda başlangıç noktası olmuştur diyebiliriz. 'Turbo' 1980'lerde spreylen boyanın yaygın olmaması nedeniyle eskiz halinde defterlere grafitiler yapmaktaydı. 'Turbo', ilk grafitiyi

1985 yılında gerçekleştirdi. Tek başına yaklaşık bir sene boyunca İstanbul'un hemen hemen her yerine tag attı.... (Çakır, 2015:3).

.....Seksenli yılların sonlarında yurdun dört bir yanından, farklı kültürlerden gelen özellikle İstanbul gibi büyük kentlere göç eden insanlara zorla kabul ettirilen yapıya karşın, yeni gelenler de kendi geleneksel ve kültürel yapısını şehre zorla kabul ettirmeye çalıştı. Oluşan bu karışıklık içerisinde ezilen, küçümsenen ve yalnızlığa itilen öfkeli gençlik, kendine yeni bir sosyal çevre ve yaşam alanı oluşturmak için şehrin merkezinde boş duvarları, otobüsleri, otobüs durakları, trenleri, tren istasyonları, alt geçitleri, bankamatikleri ve benzeri yerleri yazılarla, resimlere doldurdular. Bu yazı ve resimler sisteme karşı ve ezilen gençliğin düşüncelerini ifade etmekteydi. Yapılan çalışmaların silinmesine veya üzerlerinin karalanmasına rağmen, gençler yenilerini yapmaya devam ettiler....(Kavşut, 2005: 12).

3. GRAFİTİ ÇALIŞMALARI YAKLAŞIMI

Toplumun her kesiminden insanlar kişisel, siyasi ve sosyal içerikli mesaj verme amacı ile farklı şekillerde grafitileri duvarlara uygulamaktadırlar.

Alonso, Grafitiyi aşağıdaki şekilde sınıflandırmış ve incelemiştir.

Egzistansiyal: En çok kullanılan, kişisel ifadeleri içeren grafiti biçimidir. Cinsel, etnik, aşk, dini, felsefi, eğlendirici gibi birçok alt kategoriye ayrılır.

Tagging: Yazarın duvara yazdığı yazının kendisine ait olduğunu gösteren imza şeklindeki grafitilerdir.

Piecing: Politik grafiti, işçi ve insan hakları, işsizlik, özgürlük ve dini düşünceler gibi konuları görsel sanatlara uygun tekniklerle yapılan grafitilerdir.

Çete: Bireylerin yerini ve aidiyetini belirleyen, kimi zaman da iletişim amaçlı olan yazılardır (Alonso, 1998).

Phillips, grafitiyi popüler grafiti ve topluluk temelli grafiti olarak iki ana kategoriye yerleřtirmiştir.

Popüler grafiti: Toplumdaki her kesimindeki bireylere ait, herkesin anlayabildiğı ve esprili ifadelerdir.

Topluluk temelli grafiti: Bir topluluğun ortak çıkarları için yapılan grafitilerdir. Topluluk temelli grafitileri, çete grafitileri, politik grafitiler ve hip hop grafiti olarak üç kısma ayırmıştır.

Çete grafitileri: Sadece çete üyelerinin anlayabileceği belirli semboller, kodlar kullanılan grafitidir.

Politik grafitiler: Bireysel veya grup halinde politik olarak dışlanmış olanların seslerini duyuran grafitilerdir.

Hip Hop grafiti: “Grafiti Sanatı”, “New York Stili Grafiti” veya “Metro Sanatı” olarak da isimlendirilir. Tag’ler, throw up’lar, piece’ler 1970’lerde New York yeraltı treninde ortaya çıkan hip hop grafiti geleneğinin öğeleridir (Phillips, 1999).

Kahraman, Karalama ve Vahşi Tarzı aşağıdaki gibi sıralamaktadır.

Karakalama: Karalama kişisel bir grafiti biçimidir. Bu karmakarışık yazılar ve karalamaların görsel özellikleri çok fazla anlaşılamamaktadır. Yapılan karalamalar tamamen biçimsiz ve anlamsız görünebilir fakat ergenlik döneminde olan gençlerin psikolojisinin bazı yönlerini çok iyi bir şekilde ifade etmektedir.

Vahşi Tarz (Wildstyle): Vahşi Tarz/Wildstyle denen karmaşık tarz grafitinin bir türüdür. Bu tarz grafiti de harfler birbirinin içine geçmesinden dolayı ne anlatılmak istendiği zor anlaşılan çalışmalardır.

Hızlı Grafiti (Throw-up): Hızlı grafiti de estetik hız olarak ifade edilir. 2-3 renkle yapılmakta bazen tek renkle de yapılabilir. Eser çok daha karmaşık ve birden fazla renkle farklı harf şekilleri ve fontlarıyla da yapılabilir. Bu tür çalışmaların yapım süresi uzun olduğundan dolayı sanatçının yakalanma riskini arttır. Blockbuster ise büyük bir yüzeyi genellikle iki tane birbirine zıt renkle kaplayarak başka sanatçıların aynı duvarı kullanmasını engellemek olan grafiti çeşididir.

Renksiz Grafiti: Renksiz grafiti sadece siyah ile beyaz tonlarla yapılan ve karakalem çalışmalarına benzeyen bir türüdür. Genellikle karton ya da daha sert bir kâğıt üzerine taslak yapıldıktan sonra bu taslak jilet ya da maket bıçağı ile kesilir ve ortaya çıkan şablonun üzerine spreyci boya uygulanır. Özellikle kaldırım yüzeylerinde ve çok hızlı bir şekilde uygulanabilen grafiti tekniğidir. Göz yanıltmasını perspektifte kullanarak grafiti de 3 boyutlu hissi verilmektedir. Ancak bu çalışmalar yapıldığı yüzeyde rüzgâr ve yağmur gibi nedenlerle kısa bir süre içerisinde silinebilir.... (Kahraman, 2009:68).

Gadsby, Grafitiyi kültür, toplumsal cinsiyet, dilbilim, folklor, estetik, isteklendirme, engelleyicilik ve popüler kılma başlıkları altında incelemiştir.

Kültürel: Kültür ve günlük yaşamın birbiri ile olan ilişkisini ilk önce sosyolog ve antropologlar olmak üzere pek çok bilim insanının ilgisini çekmektedir. Araştırmacılar, grafitiye belirli bir topluluğun veya etnik grubun temsili olarak görmekte her bir grafitiyi değerlendirirken dil, mekân vs. gibi her veriyi, belirli bir kültüre ait bireylerin ortaklaşa günlük yaşamlarını ve duygularını ifade etmek için kullanmaktadır.

Toplumsal cinsiyet açısından: Kadın ve erkek grafiti yazarlarının karşılaştırılması için kullanılmaktadır. Özellikle genel kullanıma açık tuvaletlerdeki duvar yazıları üzerinde yapılan çalışmalarda kullanılmaktadır.

Dilbilim: Grafiti de kullanılan dili ve yazarın bu dili nasıl kullandığını araştıran yaklaşımdır.

Folklorik: Grafitilerin en doğru şekilde belgelenmesini ve arşivlenmesini içeren yaklaşımdır.

Niceliksel: Grafitilerin istatistiksel ölçümlerini yapan yaklaşımdır.

Estetiksel: Grafitiyi sanat olarak ele alan ve sanatçılarının eserlerini karşılaştıran yaklaşımdır.

Motivasyonel: Yazarların grafiti yazma nedenlerini araştıran ve ortak bir özellik bulmaya çalışan yaklaşımdır.

Engelleyici: Grafitinin zararlı ve kötü olduğunu düşünen birtakım kurumlar tarafından yaptırılan çalışmaların benimsediği yaklaşımdır.

Popüler Kılma: Kişileri eğlendirmek için yapılan grafitileri toplamakla ilgilenen yaklaşımdır (Gadsby, 1995).

Kore’li sanatçı Koon Hwee KAN Grafitiyi şöyle tanımlamaktadır: Tuvalet Yazıları (Latrilania), bireylerin kendilerini tuvaletlerin duvarlarına ve kapılarına yazı yazarak ifade ettikleri görülmektedir. Ergenlik dönemindeki gençler kişisel bir alan elde etmeye çalışırken garip davranışlar da bulunabilirler. Bu davranışlar ya kapalı kapılar arkasında, yatak odalarında ya da uzun süren banyolarda gözlemlenir. Okullardaki

tuvalet yazılarını ergenlik dönemindeki gençlerin eğitim sistemine karşı düşüncelerini sessizce ifade etme şekli olarak yorumlayabilir. (Art Education, 2013:51-55).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

EĞİTİM MEKÂNI VE ÖĞRENCİ ETKİLEŞİMİ

1. EĞİTİM YAPILARINDA GENEL TASARIM FAKTÖRLERİ

Toplumların gelişebilmesi için öğrencilerin iyi bir eğitim alabilmesi gerekmektedir. Sanatsal, bilimsel, kültürel ve öğrendiklerini sorgulayabilen, özgüveni yüksek bireyler yetiştirmek için daha iyi bir eğitim ve işlevlerine uygun olarak tasarlanmış eğitim yapılarının yapılması gerekmektedir. Bu sebeple eğitim yapılarının her açıdan gelişmiş eğitim sistemlerine imkân veren genel tasarım faktörlerine göre tasarlanması gerekmektedir. Bu bölümde eğitim yapılarında genel tasarım ilkeleri incelenmektedir.

1.1. KULLANICI ODAKLI TASARIM

Eğitim yapılarının iç ve dış mekân tasarımının öğrenci başarısına, öğretmenlerin ve idarecilerin performansına etkisi edebilir. Kullanıcıların kendilerini rahat hissedebilmesi için fikirleri alınarak, kendilerini mekâna ait hissetmelerini sağlayacak yapılar tasarlanabilir.

Günümüz eğitim binalarının iç ve dış mekânlarının, öğrencilerin bireysel veya grupla çalışmasına olanak sağlayan ve öğrencilerin araştırma, keşfetme, eleştirme, analiz etme, yaratarak ve deneyerek öğrenme becerilerini geliştirip karmaşık konuların kolayca anlatılması için resim, müzik, el sanatları, sinema, tiyatro, dans gibi çeşitli sanatsal etkinliklerin yapılabilmesine imkân sağlayan mekânlar tasarlanması gerektiği düşünülmektedir. Aksi takdirde öğrencilere bu imkânları sunamayan eğitim yapılarında, öğrencilerden istenilen verimi elde edilemeyebilir.

Böylelikle öğrencilerinin ruhsal yönleri olumlu yönde etkilenerек onların yaşama uyum sağlamalarına imkân verilecek başarı düzeylerini arttırmalarına,

istenmeyen davranışlara olan eğilimlerini azaltmaya ve okulu sevmelerine katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

1.2. MİMARİ DİL, KİMLİK VE AİDİYET ODAKLI TASARIM

Mimari yapıların ve özellikle eğitim yapılarının mimari dili, bir kimliği oluştururken; kimlik de aidiyet duygusu ile şekillenmektedir. Bunları birbirinden bağımsız düşünemeyiz (Katırcı, 2016:12).

Eğitim yapılarının mimari bir dile sahip olması onlara kimlik kazandırırken; kullanıcının kendi kimliğini bulmaya çalıştığı bir yaşam alanı olması gerektiği de unutulmamalıdır. Kimlik; özgün olma ve kendini ifade etme haliyse eğitim yapıları da kendi bulunduğu çevreye, topluma ait olmalı ve kullanıcıları ile bir kimlik oluşturmalıdır. Bu yüzden de tasarlanacak eğitim yapısının kullanıcılar tarafından; yorumlanma, üretilme, tüketilme, dönüştürme ve yeniden üretilme deneyimlerine olanak sağlaması için mimari dile sahip olması gerekmektedir (Katırcı, 2016:12).

Örneğin; eğitim yapılarının iç ve dış mekânlarında boş bırakılan duvarların öğrenciler tarafından tasarlanan öğelerle süslenmesi öğrencilerin mekâna karşı aidiyet hissinin güçlendireceği, aynı zamanda eğitim yapısında kendi kimliğini oluşturmaya imkân vereceği ve bu tecrübenin öğrencilerin yaşadığı mekânı sahiplenmesini sağlayacağı düşünülmektedir.

2. EĞİTİM YAPILARINDA MİMARİ TASARIMIN BAŞARIYA ETKİSİ

İnsanlar yaşamlarının büyük bir kısmı olan çocukluk ve gençlik dönemlerini eğitim yapılarında geçirmektedirler. Eğitim yapılarının mimarisi öğrencilerin, öğretmenlerin ve okul idaresinin tutum ve davranışlar üzerinde önemli bir etkiye sahip olabilir. Okul binası ve çevresinin tasarımı ile eğitim- öğretim etkinlikleri arasında önemli bir ilişki vardır. Bundan dolayı öğrencilere hazır bilgi vermek yerine

yaşayarak öğreten, araştıran ve sorgulayan eğitimle beraber eğitim yapıları da öğrencilerin fiziksel, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde tasarlanabilir.

Kullanıcı odaklı olarak tasarlanmış eğitim yapılarında eğitim gören öğrencilerin, bulunduğu ortamı daha iyi algılayabileceği, okulu daha çok seveceği, öğrenme isteklerinin artabileceği ve buna bağlı olarak öğrencilerden beklenen davranış değişikliği ve öğrenme düzeylerinde artış sağlanabileceği düşünülmektedir.

Hayatlarının büyük bir bölümünü okullarda geçiren öğrencilerin, idarecilerin ve öğretmenlerin fikirleri alınarak tasarım sürecine dahil edildiğinden okulu sevmeleri, kendilerini okullarına ait hissetmeleri sağlanabilir. Bu nedenle eğitim yapılarının iç ve dış mekânları tasarlanırken kullanıcı özellikleri ve ihtiyaçları belirlenen öğrencilerin, öğretmenlerin ve idarenin psikolojik ve fiziksel ihtiyaçlarına göre tasarlanması gerektiği düşünülmektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

LİSE YAPILARINDA GRAFİTİ ÖRNEKLERİ

1. YURTDIŞINDAN ÖRNEKLER

1.1. AUGUST MARTİN HIGH SCHOOL

August Martin Lisesi, New York'ta %39'luk bir mezuniyet oranıyla en kötü okullardan biri. Kentsel sanatın koridorlara taşınması fikri, öğrencilerin, kâr amacı gütmeyen Geleceği Projesi tarafından atanan "Rüya Yönetmenleri" nin rehberliğini alan gençler tarafından çizilmiş. August Martin Lisesinin duvarlarının tamamına grafiti yapmak için Skittles Operasyonu adlı bir proje hazırlanmış.

Öğrenciler başlangıçta mekânın duvar ve kapı yüzeylerini kendileri çizmeye çalışmış ancak duvar resimleri oluşturmak ve akranlarını böyle bir mekân girişiminde bulunmaya çekmek, düşündükleri kadar kolay olmadığı için, 5 Pointz'in MERES One ve Marie Flageul'a ile çalışarak 100'den fazla sanatçının katıldığı büyük bir grafiti galerisi haline getirilmiştir (Şekil 1).

Şekil 1: August Martin High School- Jamaica, NY- Birleşik Devletler

1.2. HOLLY INNOCENT HIGH SCHOOL

Holy Innocent Lisesinin 20 öğrencisi ile grup çalışması yaparak duvarlara grafiti uygulamışlardır (Şekil 2).

Şekil 2: Holy Innocent High School-Singapur

1.3. PRESBİTERYAN HIGH SCHOOL

Presbiteryen Lisesi, Bay Dino Hafian ve Bay Luthfi Mustafah tarafından iki seanslık bir grafiti programı düzenlenerek öğrencilerin grafiti sanatıyla ilgili bilmek istediği şeyi anlamalarını sağlamak için teori dersi verilmiş ve iki öğrenci grubu ile birkaç öğretmenin katılımıyla tematik duvar resimleri okulun girişinde uygulanmıştır (Şekil 3).

Şekil 3: Presbiteryen High School -Singapur

1.4. NAN CHIAU HIGH SCHOOL

Öğrenciler, grup çalışması yaparak okulda kendilerine verilen hareketli duvar yüzeylerinde spreylere boyalarla grafiti yapmışlardır. Öğrenciler ikinci atölye çalışmalarında grup ve taslak oluşturarak duvar yüzeylerinde çalışmışlardır (Şekil 4).

Şekil 4: Nan Chiau High School-Singapur

1.5. CATHOLIC HIGH SCHOOL

Katolik Lisesi öğrencileri, Sanat Zenginleştirme Programının bir parçası olarak gerçekleştirilen grafiti çalıştayında kendilerini çok iyi hissedenden öğrenciler bu atölye çalışmasında kendi tişörtlerini grafiti şablonları ile boyamışlardır (Şekil 5).

Şekil 5: Catholic High School-Singapur

1.6. ONE WORLD INTERNATIONAL HIGH SCHOOL

Sanat zenginleştirme programı ile grafiti atölye çalışmasında öğrencilerin teknikleri daha iyi anlamaları için kısa bir teori dersi verilmiş. Öğrenciler, okul için grafiti duvar duvarına spreylen boyayı püskürtürerek çalışmışlardır (Şekil 6).

Şekil 6: World International School-Singapur

1.7. KATONG GIRLS SCHOOL

Grafiti atölye çalışması kapsamında öğrenciler sprey boya kullanarak yapılan grafiti uygulaması yapılmıştır (Şekil 7).

Şekil 7: Katong Girls School-Singapur

1.8. NORTHLIGHT SCHOOL

Okulun bahçe duvarlarında sprey boya ve yağlı boya kullanarak yapılan grafiti çalışması (Şekil 8).

Şekil 8: Northlight School-Singapur

1.9. HWA CHONG HIGH SCHOOL

Bay Dino Hafian ve Bay Luthfi Mustafah tarafından yönetilen bir günlük şablon grafiti programında öğrenciler, grafiti ve şablon sanatını öğrenerek oluşturdukları şablonlar ile kendi tişörtlerine tasarımlarını yapmışlardır (Şekil 9).

Şekil 9: Hwa Chong High School-Singapur

1.10. PING YI SECONDER HIGH SCHOOL

Okul binasının duvar yüzeylerinde atölye uygulaması kapsamında grafiti çalışması yapılmıştır (Şekil 10).

Şekil 10: Ping Yi Sekonder High School-Singapur

1.11. SINGAPORE SPORTS HIGH SCHOOL

Okulda grafiti atölyesi kapsamında öğrencilere ilk önce kâğıt üzerinde grafiti taslakları çizdirilmiş sonrasında öğrencilere duvar yüzeylerinde spreyl boya ile grafiti uygulanmış (Şekil 11).

Şekil 11: Singapore Sports School-Singapur

2. TÜRKİYE'DEN ÖRNEKLER

2.1. MUŞ LİSESİ

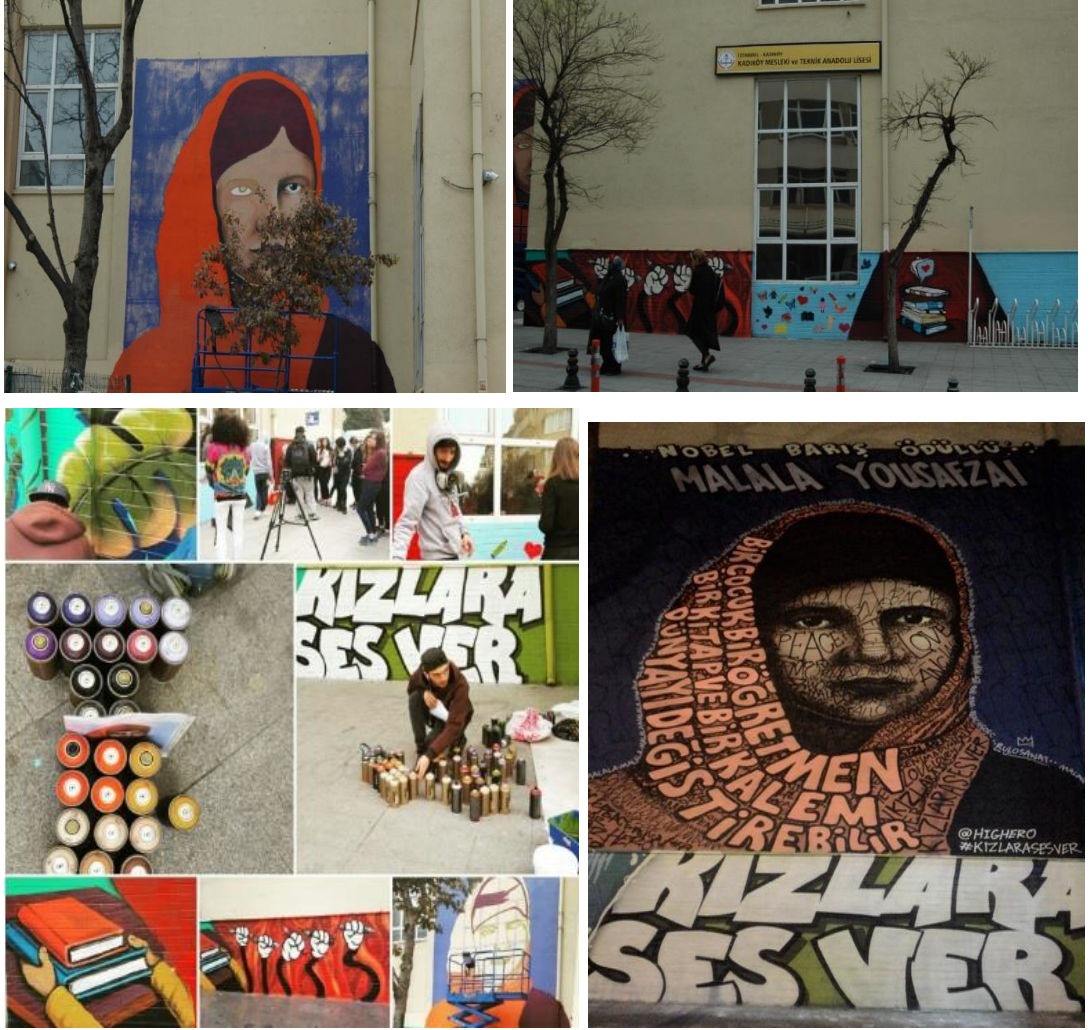
Muş Lisesi'nde, öğrencilerin stres atmalarını sağlamak için okul bahçesinde 'Özgürlük Duvarı' oluşturulmuş. Öğrenciler ahlak kurallarına uymak kaydıyla düşüncelerini bu duvara özgürce yazabiliyorlar. Duvarlar daha sonra tekrar boyanarak öğrenciler için hazır hale getiriliyor (Şekil 12).

Şekil 12: Muş Lisesi Bahçe duvarları-Muş

2. 2. KADIKÖY MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

Kadıköy Moda da Kadıköy Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi’ni kız ve erkek çocuklarının eşit eğitim hakkı için başlatılan “Kızlara Ses Ver” Sosyal Sorumluluk Projesi adı altında duvarlar boyanmış. “Bir çocuk bir öğretmen bir kitap ve bir kalem dünyayı değiştirebilir” sloganıyla Nobel Barış Ödüllü Malala'ya destek olmak adına yapılmış (Şekil 13).

Şekil 13: Kadıköy Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi-İstanbul

2.3. ÖDEMiŞ KIZ MESLEK LİSESİ

Ödemiş'te düzenlenen 19 Mayıs etkinlikleri kapsamında Kız Meslek Lisesi'nin duvarlarına bir grup genç grafiti sanatını uygulamış. 19 Mayıs günü başlayıp bir hafta devam eden boyama çalışmaları sonucunda duvarları olumsuz içerikli yazılardan geçilmeyen Kız Meslek Lisesi duvarı, çevreye güzellik katmıştır (Şekil 14).

Şekil 14: Ödemiş Kız Meslek Lisesi-İzmir

2.4. ANKARA-GÖLBAŞI ZÜBEYDE HANIM MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

Gölbaşı Zübeyde Hanım Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesinin koridorları grafik tasarımı bölümü öğrencileri ve öğretmenlerin iş birliği ile renklendirilmiştir (Şekil 15).

Şekil 15: Gölbaşı Zübeyde Hanım Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi- Ankara

2.5. İSTEK SEMİHA ŞAKİR ANADOLU LİSESİ

Grafiti sanatçıları Osman Delice (Zerk) ve Ulaş Tekgöz (Red) grafiti kulübü öğrencileri ile okulun duvarlarına çalışma gerçekleştirmişler. Güven Sanat aracılığı ile gerçekleşen aktivitede öğrenciler profesyonel grafiti malzemeleri ile yapılan çalışmanın ince ayrıntılarını öğrenmişler (Şekil 16).

Şekil 16: İstek Semiha Şakir Anadolu Lisesi-İstanbul

2.6. DOĞA KOLEJİ ÇEKİRGE KAMPÜSÜ

Öğrenci Meclisi “Doğa ile Şehirler Renkleniyor” projesi kapsamında sosyal bir projesi ile meclis öğrencileri, sosyal medya üzerinde “grafiti” paylaşımları ile sanatçı Pepe ile tanışmaları ve proje ile ilgilenmesi sonucu profesyonel bir çalışma ortaya çıkmış (Şekil 17).

Şekil 17: Doğa Koleji-Çekirge Kampüsü-Bursa

2.7. ARNAVUTKÖY MEHMET AKİF ERSOY ÇOK PROGRAMLI ANADOLU LİSESİ

Okulun görsel sanatlar öğretmeni Işınsoy AYAZ’ın girişimleriyle öğrencilerin katılımıyla okulun adı grafiti çalışmasıyla duvarlara yazılmış. Öğrencilere okula aidiyet duygusu geliştirmelerinde fayda sağlamıştır (Şekil 18).

Şekil 18: Arnavutköy Mehmet Akif Ersoy Çok Programlı Anadolu Lisesi-İstanbul

2.9. YENİMAHALLE MUSTAFA AZMİ DOĞAN ANADOLU LİSESİ

10.sınıf seçmeli resim grafiti çalışması kapsamında okul bahçesinin duvarları öğretmenlerin ve öğrencilerin katılımıyla okulun duvarında grafiti çalışması yapılmıştır (Şekil 19).

Şekil 19: Mustafa Azmi Doğan Anadolu Lisesi-Ankara

2.10. KARŞIYAKA HAVVA ÖZİŞBAKAN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ

Sağlıklı Yaşam ve Spor Kulübünün etkinliği çerçevesinde “Sağlıklı Yaşam İçin Spor” konulu çalışma için okul bahçesinin duvarları renklendirilmiş (Şekil 20).

Şekil 20: Havva Özışbakan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi-İzmir

2.11. ÖDEMiŞ TİCARET MESLEK LİSESİ

Ödemiş Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü bünyesinde duvar yazıları ve resimler yoluyla kendini ifade etme sanatı olan “grafiti” ile Ödemiş Ticaret Meslek Lisesi’nin daha önce defalarca spreylen duvarlarına belediyenin temin ettiği boyalarla renklendirmişler (Şekil 21).

Şekil 21: Ödemiş Ticaret Meslek Lisesi-İzmir

BEŞİNCİ BÖLÜM

LİSE BİNALARINDAKİ DOLAŞIM ALANLARINDA GRAFİK TASARIM ELEMANLARININ KULLANIMI VE ANALİZİ: KAYSERİ AHİ EVRAN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ ÖRNEĞİ

1. BULGULAR VE YORUMLAR

Uygulanan çalışmada grafiti etkinlikleri yaparak öğrencilerin duygu ve düşüncelerini ifade etmelerine yardımcı olmanın yanı sıra birbirleriyle yardımlaşarak problem çözme ve yaratıcı düşünme yeteneklerini geliştirilerek olumsuz davranışlara olan eğilimlerinin azalması beklenmiştir.

Bu bölümde sanat tasarım derslerinde yapılan grafiti çalışması kapsamında ortaya çıkan temalar, ayrıntılı bir biçimde aşağıda sunulmuş ve yorumlanmıştır.

1.1. LİSE BİNALARINDAKİ DOLAŞIM ALANLARINDA GRAFİK TASARIM ELEMANLARININ KULLANIMI VE ANALİZİ: KAYSERİ AHİ EVRAN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ ÖRNEĞİ” ÇALIŞMASINDA ÖĞRENCİLERİN GRAFİTİ ÇALIŞMASI ÖNCESİ YAZILAN YAZILAR VE ÇİZİLEN RESİMLER

1.1.1. Öğrencilerin Masa Ve Sıra Yüzeylerinde Kurşun Kalem Veya Tükenmez Kalem Kullanarak Yazdıkları Yazılar Ve Yaptıkları Çizimler

Aşağıdaki fotoğraflarda öğrencilerin okulda bulunan masa yüzeylerine kurşun kalem veya tükenmez kalem kullanarak ve yüzeyde kazıma yaparak yazdıkları yazılar ve çizimler görülmektedir. Sıralardaki yazı ve şekiller, dile getirilemeyen istekler ve ideallerin dışavurumu olarak bakılabileceği gibi, etkilendikleri çevrenin, özdeşim kurdukları kişilerin, hayranlık duydukları karakterlerin ve en önemlisi yeteneklerinin anlatımı olarak da görülebilir (Şekil 22).

Şekil 22: Ahi Evran Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi Sıraları

1.1.2. Sanat Ve Tasarım Bölümü Öğrencilerin Duvar Ve Kapı Yüzeylerinde Kurşun Kalem, Tükenmez Kalem Vb. Kalem İle Yazdıkları Yazılar

Aşağıdaki fotoğraflarda öğrencilerin okulda bulunan duvar ve kapı yüzeylerine kurşun kalem veya tükenmez kalem kullanarak yazdıkları yazılar ve çizimler görülmektedir. Her bir kelime, resim ya da şekilde, iç dünyalarından kopup gelen hayallerin neler olduğunun ipuçları vardır. Tıpkı sıralara yazılan yazılar, yapılan resimler gibi duvar ve kapı yüzeylerine de derslerle ilgisi görünmeyen ve tamamen duygu ve düşüncelerini, hayallerini, kavgalarını, kaygı ve korkularını yaşadığı alanlarla ilgili notlar yazmaktadırlar.

Şekil 23: Ahi Evran Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi Sınıf Duvarları Ve Kapıları

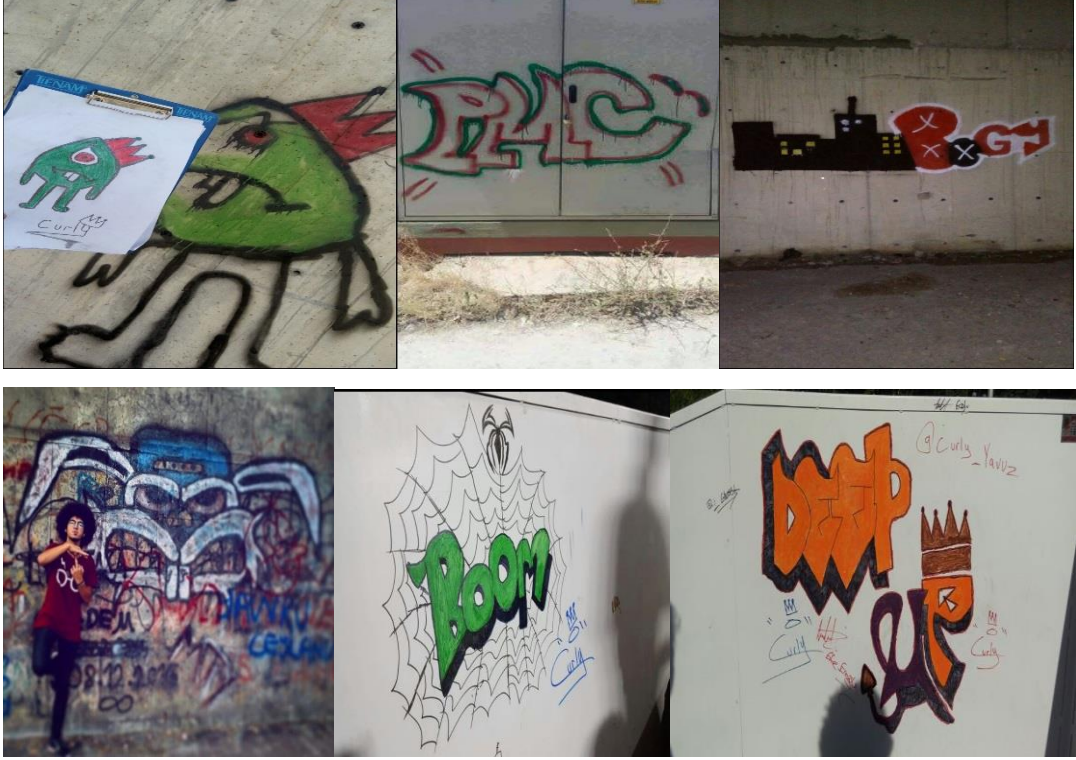
1.1.3. Sanat Ve Tasarım Bölümü Öğrencilerinin Kâğıt Üzerinde Renkli Kuru Boya, Keçeli Kalem İle Yaptıkları Grafiti Çizimleri

Ahi Evran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Sanat ve Tasarım Bölümü öğrencileri bu çalışmalarında kâğıt üzerine kuru boya, suluboya, keçeli kalem vb. renkli kalemler kullanmışlardır. Defterlerini veya resim çizebilecekleri boş kâğıtları bir özgürleşme alanı olarak gören öğrenciler, tıpkı sıralara yazılan yazılar, yapılan resimler gibi derslerle ilgisi görünmeyen ve tamamen duygu ve düşüncelerini grafiti yazarak ifade etmişlerdir.

Şekil 24: Ahi Evran Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi Öğrencilerinin Kâğıt Üzerinde Kuru Boya, Keçeli Kalem Ve Sulu Boya İle Yaptıkları Grafiti Çizimleri

1.1.4. Sanat Ve Tasarım Bölümü Öğrencilerinin Okul Dışındaki Duvarlarda Harfler, Şekiller Ve Semboller Yağlı Boya Ve Sprey Boya Kullanılarak Yaptıkları Grafiti Çalışmaları

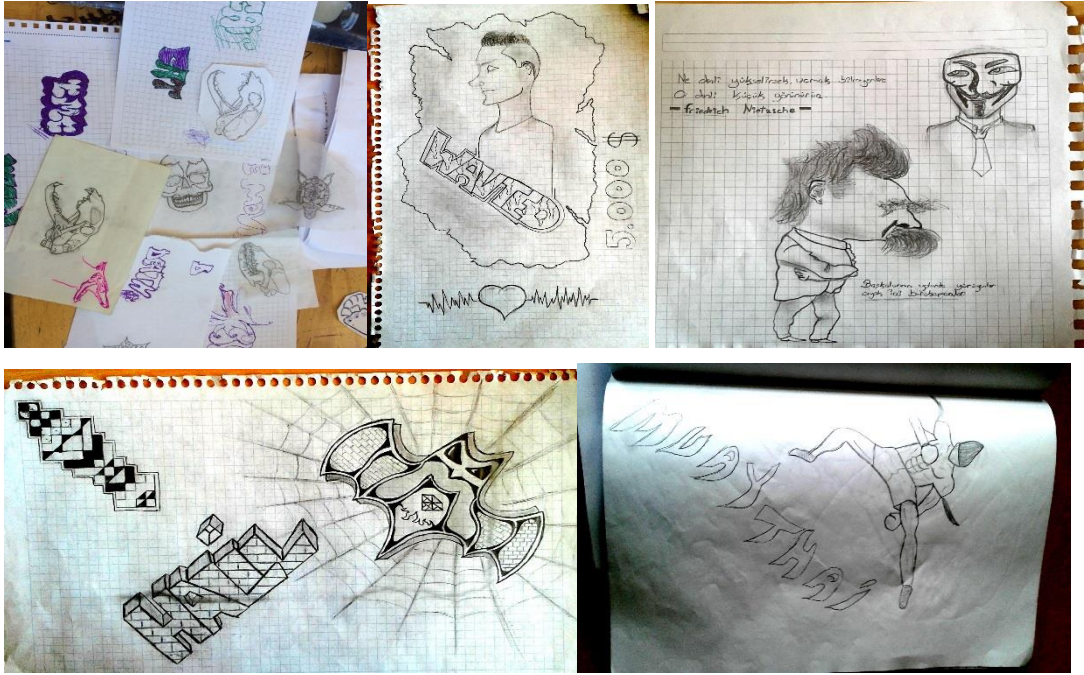

Şekil 25: Öğrencilerin Okul Dışındaki Duvarlarda Harfler, Şekiller Ve Semboller Yağlı Boya Ve Sprey Boya Kullanılarak Yaptıkları Grafiti Çalışmaları

Öğrenciler okulda defterlerine, sıralarına yazdıkları gibi okul dışındaki duvar yüzeylerinde duygu ve düşüncelerini, hayallerini, yağlı boya ve spreyci boya ile grafiti yapmışlardır.

1.1.5. Sanat Ve Tasarım Bölümü Öğrencilerinin Ders Esnasında Defterlerinin Yüzeylerinde Kuru Boya, Keçeli Kalem Veya Kurşun Kalem Vb. Kalem İle Yaptıkları Çizimler Ve Yazdıkları Yazılar

Aşağıdaki çalışmaları Ahi Evran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Sanat ve Tasarım Bölümü öğrencileri derste sıkıldıkları zaman okul defterlerinin üzerine kuru boya, keçeli kalem, kurşun kalem vb. kalemler kullanarak çizimler yapıp yazı yazmışlardır. Defterlerini veya resim çizebilecekleri boş kağıtları bir özgürleşme alanı olarak gören öğrenciler, tıpkı sıralara yazılan yazılar, yapılan resimler gibi derslerle ilgisi görünmeyen ve tamamen duygu ve düşüncelerini, hayallerini, kendi isimlerini ve özdeşim kurdukları karakterleri çizerek ve yazarak ifade etmektedirler

Şekil 26: Öğrencilerin Ders Esnasında Defter Kağıtlarına Yaptıkları Çizimler

1.2. AHİ EVRAN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ, SANAT VE TASARIM BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN GRAFİTİ ÇALIŞMASI SONRASI YAPTIKLARI RESİMLER VE YAZDIKLARI YAZILAR

1.2.1. Ahi Evran Mesleki Ve Teknik Anadolu Lisesi Sanat Ve Tasarım Öğrencilerinin Grafiti Atölyesi Kapsamında Yaptıkları Grafiti Çalışmaları

Aşağıdaki çalışmaları Ahi Evran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Sanat ve Tasarım Bölümü öğrencileri tarafından graffiti etkinliği için kuru boya, keçeli kalem vb malzemelerle kağıt üzerine grafiti yapılmıştır.

Şekil 27: Öğrencilerin Grafiti Etkinliği Kapsamında Yaptıkları Grafiti Çalışmaları

1.2.2. Sanat Ve Tasarım Bölümü Öğrencilerinin Biri Standart Biri Serbest Olmak Üzere 2 Adet 180x300cm Ebadında Tuval Bezi Üzerinde Sprey Boya Ve Yağlı Boya İle Yapılan Grafiti Çalışması

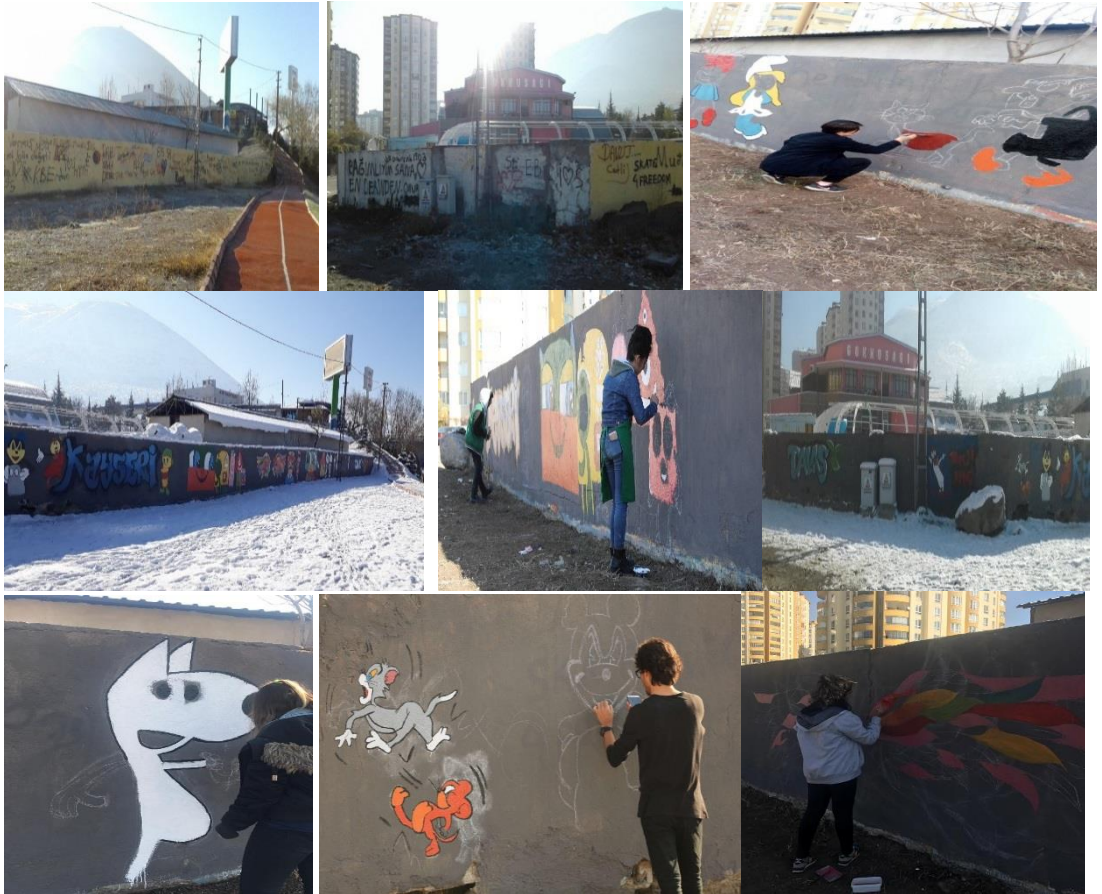
Aşağıdaki çalışmaları Ahi Evran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Sanat ve Tasarım Bölümü öğrencileri grafiti etkinliği için iki tane 180x300cm ebadında tuval bezlerinden birine sprey boya ve yağlı boyalarla serbest çalışmışlardır. Diğer tuval bezine de sınıfta kâğıt üzerine yapılan grafitilerden en çok beğenilen çalışmayı sprey boya ve yağlı boya ile uygulamışlardır.

Şekil 28: Öğrencilerin Grafiti Etkinliği İçin Tuval Bezine Yaptıkları Grafiti Çalışmaları

1.2.3. Sanat Ve Tasarım Bölümü Öğrencilerinin Kayseri Talas İlçesi Muhsin Yazıcıoğlu Parkı Duvarında Grafiti Uygulama Yapılan Grafiti Çalışması

Aşağıdaki çalışmaları Ahi Evran Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Sanat ve Tasarım Bölümü öğrencileri Kayseri Muhsin Yazıcıoğlu parkında atıl durumda olan duvar yüzeylerini Talas belediyesi ile sosyal sorumluluk projesi kapsamın da renklendirilmiştir. Duvar yüzeylerini hayranlık duydukları karakterler ve yazmak istedikleri yazılarla grafiti çalışması yapmışlardır. Öğrenciler sevgisini, özdeşim kurdukları karakterleri bu yolla göstermektedirler.

Şekil 29: Öğrencilerin Kayseri Muhsin Yazıcıoğlu Park Duvarında Grafiti Çalışmaları

1.3. İÇ VE AHİ EVRAN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ, SANAT VE TASARIM BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN GRAFİTİ ÇALIŞMASI ÖN GÖRÜŞME FORMU BULGULARI

1.3.1. İç Ve Dış Mekânda Grafiti Çalışmasının Teknik Bilgilerini Geliştirmelerine İlişkin Bulgular

“Bize verilen bu görev sayesinde renk tonlamalarını ve renk uyumlarını öğrendim” (Ö1).

“İlk defa duvar resmi yaptım. Fırçaları ve boyaları nasıl kullanacağımı öğrendim” (Ö2).

“Renk karışımları ile renklerin birbirleriyle olan ilişkisini öğrenerek kendimi daha çok geliştirdim (Ö3).

“Bu çalışmanın bana çok şey kattığını düşünüyorum. Yağlı boya ve spreyc boya kullanmayı, fırça kullanımı gibi deneyimler kazandırdı’ (Ö7).

“Bu çalışma sayesinde kendime olan özgüvenim arttı. Spreyc boyayı, yağlı boyayı ve fırça kullanımını öğrendik’’(Ö8).

Yukarıdaki alıntılarda öğrenciler grup çalışması yoluyla yaparak yaşayarak öğrenme sonucunda deneyim kazandıklarını ve sanatsal anlamda birçok tekniği öğrendiklerini anlatmaktadırlar. Özellikle araç ve gereçleri kullanma becerilerini geliştirdiklerine dair açıklamalarda bulunmuşlardır. Bu görüşten yola çıkarak iç ve dış mekânların duvar yüzeylerinde uygulanan grafiti çalışmasının sanat ve tasarım bölümü öğrencilerinin bilgi ve becerilerini geliştirmeleri yönünde olumlu katkısının olduğu söylenebilir.

1.3.2. İ Ve Dış Mekânda Grafiti Çalışmasının Duyuşsal Kazanımlara İlişkin Bulgular

Güven kazanma ve gurur duyma, başka alanlarda kullanma etme isteği ve sevgi, hoşgörü, yardımlaşma gibi duygularının oluşması gibi duyuşsal kazanımlara ilişkin bulgular incelenmiştir.

Öğrencilerin iç ve dış mekânda uygulanan grafiti çalışmasından keyif aldığı, yaptıkları uygulamalar sonucunda tecrübe edinerek benzer çalışma yapabileceklerine dair kendilerine olan güvenlerinin arttığına ilişkin bulgulara ulaşılmıştır:

“Bu çalışmaya katılarak deneyim kazandığımı ve kendimize olan özgüvenimizi arttırarak bizlere yararlı olduğunu düşünüyorum.”(Ö9)

“Grafiti çalışmasında tecrübe kazandığımı düşünüyorum. Bu çalışmaya katıldığım için çok mutluyum” (Ö12)

“İlk defa duvar resmi yapmıştım. Fırçanın ve spre y boyanın nasıl kullanılacağını öğrendim. Gelecekte de buna benzer çalışmalar yapabilirim artık” (Ö13).

“Benim için büyük bir deneyim oldu. İlk defa böyle bir çalışmada bulundum” (Ö15).

Çalışma grubundaki öğrenciler, görsel anlatım yoluyla, araç ve gereçleri kullanma becerisi kazanarak tecrübe edinmişlerdir. Kazandıkları bu deneyimler öğrencilerin kendilerini başarılı hissetmelerine ve özgüven duygularını geliştirmesine yardımcı olmuştur. Bu kazanımlarda öğrencilerin okula ve çevreye ilişkin olumlu davranışlar geliştirmelerine yardımcı olmuştur.

Öğrenciler görüşmede mutlu olduklarını ve kendileriyle gurur duyduklarını belirten ifadeler kullanmışlardır. Bu ifadelerden öğrencilerde öğrenme isteği oluştuğunu ve çalışma sürecinden keyif aldıkları söylenebilir.

“Hep beraber eğlenerek kalıcı bir iş yapmış olduk” (Ö1).

“İlk çalışmam olduğu için başta biraz korkmuştum. Şimdi korkmuyorum ve daha güzel çalışmalar yapabileceğime inanıyorum” (Ö2).

“Çalışmamızı tamamladığımızda ortaya çok güzel bir resim çıkması beni ve arkadaşlarımı çok mutlu etti” (Ö5).

“Bu etkinliğe katılmaktan gurur duydum. İki sınıfın beraber yaptığı çalışmanın sonucunda güzel bir çalışma çıkması beni çok mutlu etti. Bu çalışma sayesinde birçok şeyi başardığımızı düşünüyorum. Mesela spre ve yağlı boyayı, fırçayı birlikte nasıl kullanacağımızı öğrendik” (Ö8).

Aşağıdaki alıntılar öğrencilerin kendileriyle ve birbirleriyle gurur duymaları, Ortaya bir iş çıkarmaları ve yaptıkları çalışmayı sahiplenme duygularının oluştuğunu göstermektedir. Elde edilen bulgulara dayalı olarak, öğrencilerin, birbirleriyle ve kendileriyle gurur duydukları söylenebilir.

“Sonunda çalışmalarımız bitmişti. Bu kadar iyi olabileceğini düşünmemiştim” (Ö11).

“Oradaki sosyal ortam unutamayacağım günlerdendi. Parkta yaptığımız çalışmada hava soğuktu ama arkadaşlarla beraber çalışmak ve güzel işler çıkarmak bizi mutlu ediyordu. Ama en güzeli parkın oradan geçerken ve okul bahçesinde yaptığımız çalışmayı gördüğümde burayı biz yaptık demektir” (Ö5).

“Etkinlik çok güzel ve eğlenceliydi. Artık bizim de bir sanatsal çalışmamız var diyebiliriz” (Ö8).

“İlerde anlatacağım en güzel şey parkın duvarını ve bölümümüzün adını biz yazdık demek olacak” (Ö7).

Öğrenci alıntılarında da görüldüğü gibi başarı duygusunun oluşması ve başarının paylaşılması öğrencileri isteklendirerek teşvik ettiği okula ve çevrelerine ilişkin olumlu davranışlar geliştirmelerine yol açtığı söylenebilir.

1.3.3. İ Ve Dış Mekânda Uygulanan Grafiti Çalışmasının Transfer İsteği Yaratma Boyutuna İlişkin Bulgular

“Bu çalışmanın bana çok büyük katkısı oldu. Bize verilen bu görev sayesinde renk tonlamalarını ve renk uyumlarını öğrendim. Okul duvarlarını karalamaktansa bu şekilde çalışma yapmak çok daha güzel. Bu öğrendiklerimi kullanarak ilerde meslek olarak devam ettirebilirim” (Ö5).

“İlk defa grafiti yapmıştım. Boyaların büyük yüzeyde nasıl kullanılacağını öğrendim. Gelecek yaşamımda grafiti yapabilirim artık.” (Ö16).

“Bizim için çok büyük bir deneyim oldu. Bu çalışmaları yaptıktan sonra kendime olan özgüvenim arttı. Odamın duvarlarında hatta park ve okul gibi yerleri de boyayabilirim” (Ö17)

“Orada yapılan yağlı boya ve spre y boya çalışmalarından öğrendiklerimi kendi evimin duvarlarında yaparak deneyeceğim” (Ö 18).

“Bizim bir butiğimiz var onun duvarlarında grafiti yapmayı düşünüyorum” (Ö19).

Yukarıdaki alıntılarda öğrencilerin iç ve dış mekânların duvar yüzeylerinde uygulanan grafiti etkinliği sürecinde öğrenilen bilgi ve becerileri öğrencinin yaparak yaşayarak öğrenmesi öğrenilen bilgilerin başka alanlara aktarımı ile ilgili ifadeler yer almaktadır. Bu doğrultuda, öğrencilerin bilgiyi uygulayarak daha rahat öğrendikleri ve çalışma sırasında edindikleri becerileri gelecek yaşamlarında kullanabilecekleri söylenebilir.

1.3.4. İç Ve Dış Mekânlarda Uygulanan Grafiti Çalışmasının Grup Çalışması İle Yapmalarının Sevgi, Hoşgörü, Yardımlaşma Ve Dayanışma Boyutuna İlişkin Bulgular

Grafiti uygulaması sürecinde iç ve dış mekânlarda fiziksel koşullarının uygun olmamasına karşın, çalışmaların eğlenceli geçtiği ve sevgi, yardımlaşma, hoşgörü gibi kazanmalarına katkı sağladığı açıklanmaktadır:

“Grafiti yaparken elimizde sadece duvar ve spreyci boya var öfkeli olduğumuz zamanlarda bunlar sakinleşmemize yardımcı oluyor. Malzemelerimiz ve çizimlerimiz kıymetli olduğu için onlara zarar vermeyiz ve empati yapınca da bu şekilde başka şeylere de zarar vermeyiz” (Ö1).

“Orda fırçalarla, yağlı ve spreyci boyalarla çok mutluydum, soğuktan, dunsak da çizim yapmaktan dolayı çok mutluydum” (Ö1)

“Çalışırken arkadaşlarımla eğlenceli ve güzel zamanlar geçirdim. Boyalarla şakalaştık, yüzlerimize ve ellerimizi boyadık” (Ö3).

“En çok beğendiğimde hep birlikte yemek yememiz ve sohbet etmemiz oldu” (Ö4).

Yukarıdaki alıntılarda öğrencilerin fiziksel koşulların uygun olmamasına rağmen bu çalışma sürecini sevdikleri ve bu çalışmadan zevk aldıkları anlaşılmıştır.

“Resimde sınırlama yok, geniş bir yüzey ve özgür çizim vardı. Ayrıca oradaki sosyal ortamı çok sevdim. Hava soğuktu ama arkadaşlarla beraber çalışmak güzel işler çıkarmak bizi mutlu ediyordu” (Ö5).

“O anları unutamam. Buz gibi bir havaya rağmen çalışıyorduk. İstediğim şeyleri çizebiliyordum. Çok eğlenceliydi. Böyle etkinliklere tekrardan katılmayı çok isterim” (Ö7).

Uygulama sırasında öğrencinin arkadaşlarıyla birlikte çalışmaları zevk almalarını sağlamıştır. Alıntılarda da görüldüğü gibi öğrenciler işlerini severek yapmaları onları öğrenme isteğine yöneltmiştir.

“Çalışırken hepimiz çok neşeliydik. Birbirimize yardım ederek resimleri en iyi şekilde yapmaya çalıştık” (Ö8).

“Sprey boyaları kullanarak istediğimiz şeyleri yapmak hoşuma gitti. Mutlu olduğumuz için güzel bir çalışma yaptık” (Ö9).

Öğrenci alıntılarında, öğrencilerin çalışma sürecinde birbirlerini olumlu yönde etkiledikleri ve birbirlerine yardımcı oldukları söylenebilir.

“Sınıf dışında yeni şeyler öğrenmeyi çok sevdim. Hep birlikte karar vermemiz birbirimize yardım etmemiz çok güzeldi. Güzel resim ortaya koymak için herkes isteyerek ve severek çalıştı” (Ö10).

Yukarıdaki alıntıda da görüldüğü gibi öğrenciler kendilerine verilen görevi yerine getirirken birlikte karar verme ve birbirlerine yardım etme imkânı bulmuşlardır.

“Bulduğum ortam çok güzel ve eğlenceliydi. Yaptığımız çalışmaların beğenilmesi bizleri daha da mutlu etti. Mutluluğumuzu çalışmalarımıza ve çevremize yansıttığımızı düşünüyorum. Orada öğretmenimiz ve arkadaşlarımızla her şeyi paylaşmamız çok güzeldi” (Ö11).

“Sprey boyayla çalışmayı, serbest bir çalışma olmasını çok sevdim. Öğretmenimizle arkadaş gibiydik, beraber boya karıştırdık, resim yaptık ve yemek yedik” (Ö12).

Öğrencilerin öğretmenini arkadaş gibi gördüğü ve öğretmeninden yardım aldıkları yönündeki bu ifadeler öğrenciler ile öğretmenler arasında etkili bir iletişimin olduğunu göstermektedir.

“Hem paylaşmayı hem öğrenmeyi hem de istediğim şeyi istediğim şekilde yazmayı ve bunları eğlenceli hale getirerek yapmayı sevdim” (Ö13).

“Bu çalışmada serbest çizimler yaparak hepimiz tek bir çalışma için bir bütün olmuştuk. Birbirimizle malzemelerimizi ve yemeğimizi paylaştık” (Ö14).

“Büyük boyutta grafiti yapmayı çok sevdim. Sınıf arkadaşlarımla ve üst sınıftaki arkadaşlarla beraber çalıştık. Ortamımız çok güzeldi. Birbirimizle çok iyi anlaştık” (Ö15).

“İki sınıfın birlikte çalışması birbirimizi daha yakından tanımamıza yardımcı oldu. Orada hep birlikte bir şeyler yapmamız, birlikte yemek yememiz ve ortam çok güzeldi” (Ö16).

“Arkadaşlarımla bir arada olmaktan çok mutluydum. Bana verilen görevi isteyerek ve seyerek yapıyordum ” (Ö17).

“İki sınıfın yan yana ortak bir çalışma yapmaları çok güzeldi. Onlarla birlikte çalışarak onların nasıl çalıştıklarını görmüş olduk” (Ö19).

Yukarıdaki alıntılarda öğrencilerin çalışma sürecinde yardımlaşma ve iş bölümü yaptıklarına dair açıklamalarda bulunmuşlardır. Öğrencilerin grup çalışmalarında sorumluluklarını yerine getirmeleri başarıya birlikte ulaşmalarını sağlamıştır.

“Bu etkinlik ile arkadaşlık ilişkilerimizin geliştiğini düşünüyorum. Grup halinde nasıl çalışıldığını öğrendik” (Ö19).

Çalışma grubundaki öğrencilerin ifadelerinden farklı duygu ve düşüncelere sahip öğrencilerin birbirleri ile ilişkisi, öğrenmeyi kolaylaştırıcı olduğu anlaşılmaktadır. Bu etkinlik öğrencilerin birbirlerine yardımcı olmalarını ve birbirlerine saygı göstermelerini sağlamıştır.

Uygulama grubundaki öğrencilerin birlikte çalışmaları öğrencilerin duygudaşlık kurma ve etkili iletişim becerileri geliştirme imkânı sağlanmıştır. Öğrenciler, başkalarının fikirlerine saygı göstermeyi, hoşgörülü olmayı, düşüncelerini ifade etmeyi öğrenmişlerdir. Aşağıdaki öğrenci ifadeleri de öğrencilerin çalışmanın bitiminden sonra kendilerini hem başarılı hissettiklerini hem de çalışmanın bitmiş olmasından dolayı üzgün olduklarını belirtmişlerdir.

“Çalışmayı hep birlikte başarılı bir şekilde bitirdiğim için mutluydum. Ama orada geçirdiğim güzel anların bitmesinden dolayı da üzül müştüm” (Ö18).

“Çok yorulduk ama değdi. Çalışmamızı çok güzel bir şekilde bitirmiş olduk. Bu etkinlik bize başkalarıyla beraber büyük yüzeylerde çalışma imkânı sağladı. Ortaya güzel bir çalışma çıktı. Bir daha böyle bir çalışma olsa yine görev almak isterim” (Ö19)

1.3.5. İç Ve Dış Mekânlarda Uygulanan Grafiti Çalışmasının Kendilerini Özgürce İfade Etmelerine İlişkin Bulgular

“İstediğim sözleri rahatça yazabildim” (Ö.1).

“Sprey boya kullanarak kendimi özgürce ifade edebildim” (Ö.3).

“Sprey boyları özgürce kullanmak ve istediğimiz şeyleri yazmayı sevdim” (Ö.6).

“Aklımdan geçen şeyleri istediğim gibi çizip yazdım Aklımdan geçen şeyleri istediğim gibi çizip yazdım” (Ö.9).

“Özgürce kendi ifade edebildim. Hayal gücümü kullandım” (Ö.10).

“Serbestçe ifade etmemize imkân verildi. Özgüvenimizin artmasına yardımcı oldu” (Ö.10).

“Hep birlikte istediğimiz şeyleri çizmeyi çok sevdim” (Ö.10).

“Kendimizi özgürce ifade edebilmemize ve kendimize güvenmeyi öğretti” (Ö.11)

“Hem paylaşmayı hem öğrenmeyi hem de istediğim şeyi istediğim şekilde yazmayı ve bunları eğlenceli hale getirerek yapmayı sevdim” (Ö.13)

“İstediğim gibi yazıp çizdim. Daha önce kâğıt üzerine küçük boyutta çizim yapıyordum. Duvarda büyük boyutta çizim yapamam diye düşünüyordum, yanılmışım. Duvara büyük boyutta çizim yapabildiğimi görünce çok mutlu oldum.” (Ö.15)

Öğrenci alıntılarında da görüldüğü gibi öğrenciler kendilerini özgürce ifade ettiklerine dair açıklamalarda bulunmuşlardır.

1.4. İÇ VE AHİ EVRAN MESLEKİ VE TEKNİK ANADOLU LİSESİ, SANAT VE TASARIM BÖLÜMÜ ÖĞRENCİLERİNİN GRAFİTİ ÇALIŞMASI SONRASI SON GÖRÜŞME FORMU BULGULARI

1.4.1. İç Ve Dış Mekânda Grafiti Çalışması Öncesinde Okul Duvarlarına, Sıralarına Ve Masalarına Yazı Yazıp Resim Çizdikten Sonra Öğrencilerin Ruh Halindeki Değişimlere İlişkin Bulgular

“Grafiti yaparken elimizde sadece duvar ve spreyci boya var. Öfkeli olduğumuz zamanlar da bunlar sakinleşmemize yardımcı. Malzemeler ve çizimlerimiz kıymetli olduğu için onlara zarar vermeyiz” (Ö.1).

“Normal olmadığımı hissediyorum” (Ö.2).

“Mutlu oluyorum. Vay be bunu ben mi çizdim diyorum” (Ö.3).

“Beni rahatlatıyor. Zaman geçiyor” (Ö.5).

“Can sıkıntım geçiyor. Rahatlamış hissediyorum” (Ö.11).

“Keyifli hissediyorum” (Ö.13).

“Genelde sinirli olduğum zamanlarda yazı yazıp resim çizdiğim için kendimi rahatlamış ve durgun hissederim” (Ö.21).

“Kendimi iyi hissediyorum” (Ö.22).

“Kafamı dağıtmış oluyorum. Bu da benim rahatlamama ve mutlu olmama neden oluyor” (Ö.26).

“Resim alanında geliştiğimi düşünüyorum. Buda beni mutlu ediyor” (Ö.27)

Öğrenci alıntılarında da görüldüğü gibi duvarlara, masalara ve sıralara yazı yazdıktan sonra kendilerini iyi hissettiklerini, rahatladıklarını, mutlu olduklarını, öfkeli oldukları zamanlarda da sakinleştiklerini ifade ettiklerine dair açıklamalarda bulunmuşlardır.

1.4.2. İç Ve Dış Mekânda Grafiti Çalışması Sonrasında Öğrencilerin Ruh Halindeki Değişimlere İlişkin Bulgular

“Moral ve motivasyonu çok etkiliyor. Yazıları gizlice yazdıktan sonra yapabildiğinizi görünce mutlu oluyorsunuz. Tıpkı grafitideki gibi. Grafiti yaparken de birileri gelecek mi görececek mi diye sürekli arkanıza bakıp o kuşkuyu, korkuyu ve heyecanı yaşıyorsunuz. İşinizi bitirdikten sonra mutlu oluyorsunuz ve bu işi yapabiliyorum diye düşünüyorsunuz” (Ö.1).

“En çok grafiti yapma sebebim ruhsal olarak rahatlık vermesi. Çünkü kendimi grafiti yaparken özgür hissediyorum” (Ö.21).

“Kâğıda sığdıramadığım düşüncelerimi duvara sığdırıyorum. İstediğim kadar yapabiliyorum. Kendimi özgür hissediyorum” (Ö.26).

“İstediğim gibi yazıp çizdim. Daha önce kâğıt üzerine küçük boyutta çizim yapıyordum. Duvarda büyük boyutta çizim yapamam diye düşünüyordum,

yanılmışım. Duvara büyük boyutta çizim yapabildiğimi görünce çok mutlu oldum’’(Ö.15).

“Serbestçe ifade etmemize imkân verildi. Özgüvenimizin artmasına yardımcı oldu’’ (Ö.10).

“Kendimizi özgürce ifade edebilmemize ve kendimize güvenmeyi öğretti’’ (Ö.11).

“Bir görüşü ifade etmeyi ve özgüven sahibi olmamızı sağlayarak bizi başarmaya teşvik etmiştir’’ (Ö.16).

“Özgürce düşüncemi ifade edebildim’’ (Ö.17)

Öğrenci alıntılarında da görüldüğü gibi öğrenciler grafiti yaptıktan sonra kendilerini özgür hissettiklerini, mutlu olduklarını ve özgüvenlerinin arttığını dair açıklamalarda bulunmuşlardır.

1.4.3. Grafiti Etkinliğine Katılan Öğrencilerin Mekâna Dair Görüşlerine İlişkin Bulgular

Öğrenci alıntılarında da görüldüğü gibi öğrenciler grafiti yaptıktan sonra kendilerini mekâna ait hissettiklerini, okulunu ve sınıfı sevdiklerine dair açıklamada bulunmuşlardır.

“Yaptığımız çalışmaların okuldaki hocalar ve öğrenciler tarafından beğenilmesi okulu sevmeme sebep oldu’’ (Ö.1).

“Şimdi korkmuyorum ve daha güzel çalışmalar yapabileceğime inanıyorum. Sınıf şimdi bana daha güzel görünüyor’’ (Ö.2).

“Bu etkinlik ile yeteneğimizi ortaya koyabilme imkânı bulabildik. Bir takım halinde çalışmanın heyecanını yaşayabildik. Okulda ve sınıfta yaptığımız çalışmaların sergilenmesi sınıfı ve okulu daha güzel gösterdi” (Ö.3).

“Yapılan bu çalışmaların okulda ve sınıfta sergilenmesi okulumu ve sınıfımı daha çok sevmeme ve sahiplenmeme sebep oldu” (Ö.4).

“Çalışmamızı tamamladığımızda ortaya çok güzel bir resim çıkması ve okulda sergilenmesi beni ve arkadaşlarımı çok mutlu etti. Bizlerde okulumuza ve sınıfımıza karşı bir aidiyet duygusu gelişti” (Ö.5).

“Sınıfta sergilenen çalışmalar yaptığımız çalışmanın beğenildiğini göstermekte. Sınıfımızı çok güzel göstermektedir. Çalışmamızın beğenilmesi bize özgüven kazandırdı” (Ö.6).

“Eskiden duvarlar çok kötü görünmekteydi. Biz duvarı ve çevresini güzelleştirdik” (Ö.7).

“Artık bizim de bir sanatsal çalışmamız var diyebiliriz. Yaptığımız çalışmaları duvarda sergilememiz bize okulu sevdirdi ve okul daha güzel oldu” (Ö.8).

“Yaptığımız çalışmayı sahiplendiğimizde sınıfı ve okulu da sahiplenmiş olduk (Ö.9).

“Çevremizi ve okulumuzu güzelleştirdik. Sınıfımız bu çalışmalarla daha güzel oldu” (Ö.10).

“Bu kadar iyi olabileceğini düşünmemiştim. Eskisinden daha güzel görünüyordu” (Ö.11).

“Okulda böyle etkinliklerin olması bizlere okulu sevdirdi (Ö.12).

“Ayrıca yaptığımız bu çalışmalar okulun bize faydalı bizim de okula faydalı olabileceğimizi gösterdi” (Ö.13).

“Yaptığımız çalışmaların duvarlarda sergilenmesi sergilenen yerleri daha güzel gösterdi” (Ö.14).

“Çalışma yaptığımız duvar ve çevresi bizim yaptığımız çalışmalarla daha güzel oldu” (Ö.15).

“Yaptığımız çalışmalarla sınıfımızı sahiplenmemize ve sınıfımızı daha çok sevmemize yardımcı oldu” (Ö.16).

“Odamın duvarlarında hatta park ve okul gibi yerleri de boyayabilirim. Sınıf duvarları rengarenk olması sınıfı daha güzel gösterdi” (Ö.17).

“Ortaya güzel bir çalışma çıktı. Bir daha böyle bir çalışma olsa seve seve görev almak isterim. Başka sınıfları da bizim sınıfımız gibi yapmak isterim” (Ö.18).

“Bizim bir butiğimiz var onun duvarlarında grafiti yapmayı düşünüyorum. Okul nasıl güzelleştiyse butiğimizin de güzelleşeceğini düşünüyorum” (Ö.19).

“Yaptığımız bu çalışmalar sayesinde okulumu ve sınıfımı daha çok sahiplendim” (Ö.20)

SONUÇ VE ÖNERİLER

SONUÇ

Birçok tasarımcı bir mesajı iletmek veya bir düşünceyi görselleştirmek için yeni yöntemler geliştirerek, farklı malzemeler kullanarak sadece kâğıt üzerinde değil, uygulama yapılabilen tüm yüzey ve donatıları kullanmaktadırlar. Mekânlarda uygulanan bu görsel çalışmalar, eğitim yapılarının iç mekânlarında grafiti tasarımı kapsamında ele alınmaktadır.

Bu çalışma ergenlik dönemindeki öğrencilerin duygu ve düşüncelerini sanatsal etkinlikler ile ifade etmelerini sağlayarak onlara yardımcı olmak açısından önemlidir.

Yapılan etkinlikler sonrasında farklı duygu ve düşüncelere sahip öğrenciler kendilerine verilen görevi yerine getirirken birlikte karar verme ve birbirlerine yardım etme imkânı bulmuşlardır. Bu sonucu Çağdaş ve Seçer'in "Eğitimin en önemli amaçlarından biri, öğrencilerin sosyalleşerek topluma uyum sağlamasına yardımcı olmaktır. Bireyin içinde bulunduğu topluma uyum sağlayabilmesi için toplumda geçerli olan davranışları kazanması gerekmektedir."(Çağdaş ve Seçer, 2002) sözleriyle örtüşmektedir.

Uygulamanın sonucunda, iç ve dış mekânlarda grafiti uygulanmasının mekâna veya donatı yüzeylerinde iletişim ve görsel konfor kazandırılmasında etkili bir rol oynadığı düşünülmektedir. Dolayısıyla, eğitim yapılarının, öğrencilerin farklı deneyim ve yaklaşımları sayesinde, bir iletiyi taşıyan veya bir eleştiriyi konu alan mekânlar haline dönüştürüldüğü gözlemlenmiştir.

Yapılan uygulamalar sonucunda öğrencilerin tasarladıkları grafitileri kendileri tarafından okul içerisindeki donatıların yüzeylerinde yapılması ile öğrencilerin mekâna karşı aidiyet hissini güçlendirirken aynı zamanda eğitim yapısında kendi kimliğini oluşturmaya imkân verildiği gözlemlenmiştir. Bu sonuç Katırcı'nın "Eğitim yapılarının mimari bir dile sahip olması onlara kimlik

kazandırırken; kullanıcının kendi kimliğini bulmaya çalıştığı bir yaşam alanı olması gerektiği de unutulmamalıdır. Kimlik; özgün olma ve kendini ifade etme haliyse eğitim yapıları da kendi bulunduğu çevreye, topluma ait olmalı ve kullanıcıları ile bir kimlik oluşturmalıdır. Bu yüzden de tasarlanacak eğitim yapısının kullanıcılar tarafından; yorumlanma, üretilme, tüketilme, dönüştürme ve yeniden üretilme deneyimlerine olanak sağlaması için mimari dile sahip olması gerekmektedir...(Katırcı, R. H. 2016:12) ifadeleriyle örtüşmektedir.

Yapılan uygulamalar sonucun da grup çalışması yoluyla, yaparak yaşayarak öğrenme ile deneyim kazandıklarını ve sanatsal anlamda birçok tekniği, araç ve gereçleri kullanma becerilerini geliştirdikleri ortaya çıkmıştır. Bu sonuçtan hareketle grafiti çalışmasında sanat ve tasarım bölümü öğrencilerinin bilgi ve becerilerini geliştirmeleri yönünde olumlu katkısının olduğu söylenebilir. Bu sonuç Artut'un “.... Sanat eğitiminin amacı araştırmacı, sorgulayıcı, eleştirel ve estetik gibi özellikler geliştirilerek teknik bilgi ve beceri kazandırmanın yanı sıra sorunlarının üstesinden gelebilme, duygu ve düşüncelerini ifade edebilmesi için ortam yaratılarak problem çözme becerisi kazandırmak”.... (Artut, 2004: 104) ifadeleriyle desteklenmektedir.

Çalışma ekibindeki öğrenciler, araç ve gereçleri kullanma beceri ve yeteneğini kazanarak görsel anlatım yoluyla deneyim kazanmışlardır. Kazandıkları bu deneyimlerde kendilerini başarılı hissetmelerine yardımcı olmuştur. Buda öğrencilerin öğrenme isteklerini arttırarak okula karşı olumlu tutumlar sergilemelerinin yanı sıra özgüven duygusunu da geliştirmesine katkı sağlamıştır. Bu sonuç Özer'in, “Sanat eğitimi; bireyin düşüncelerini ifade edebilmesi ve yaratıcılığını estetik bir seviyeye ulaştırabilmesi amacıyla yapılan eğitim çalışmasına denir. Bireyin karşılaştığı problemlere çözüm bulmasına, gördüğü ve hissettiği olayları yorumlamasına yardımcı olarak bireyin kişisel gelişimine katkı sağlamaktadır. Sanat eğitiminde deneyimleyerek öğrenme şekli öğrenmenin kalıcılığında, başarı ve beceri duygusunun gelişiminde çok önemlidir. Bireylerin çevresine yaratıcı ve estetik bir göz ile bakabilmesi, güzeli, çirkini ayırt edebilmesine

ve bu görselliği hayatında geliştirebilmesi ile istenilen toplum yapısına ulaşılmasını da kolaylaştıracaktır.” (Özer, S. 2013) sözleriyle örtüşmektedir.

Uygulama sonucunda öğrencilerin mutlu oldukları ve kendileriyle gurur duydukları gözlemlenmiştir. Bunun sonucunda öğrencilerde öğrenme isteği oluşmuş ve öğrenme sürecinden keyif alarak çalıştıkları görülmüştür. Bu sonuç Özer’in “Sanat eğitimi; bireyin düşüncelerini ifade edebilmesi ve yaratıcılığını estetik bir seviyeye ulaştırabilmesi amacıyla yapılan eğitim çalışmasına denir. Bireyin karşılaştığı problemlere çözüm bulmasına, gördüğü ve hissettiği olayları yorumlamasına yardımcı olarak bireyin kişisel gelişimine katkı sağlamaktadır.” (Özer, 2013) ifadesiyle desteklenmektedir.

Araştırmamızda öğrencilerle yapılan ön görüşme sonrasın da öğrencilerin duygu ve düşüncelerini aktarmak için okulun duvarlarının ve masalarının yüzeylerini karaladıkları ortaya çıkmıştır. Daha sonrasın da öğrencilerle iç ve dış mekânlarda grafiti etkinliği yapılmış ve bu etkinlik sonrasın da öğrencilerle görüşme yapılmıştır. Öğrencilerle yapılan görüşmeler ve gözlemler sonucun da öğrencilerin kendilerine imkân verildiğinde okulun duvarlarına, masalarını karalamak yerine kendilerine duygu ve düşüncelerini aktarmaları için verilmiş olan yüzeylerde çalışma yapmayı tercih ettikleri ortaya çıkmıştır. Eğitim yapılarının tuvaletlerinde yazılmış olan yazıları araştıran Dilekmen (2001) lise tuvaletlerinde cinsellik, öfke ve nefretin üniversite tuvaletlerinde ise siyasi ifadelerin ön planda olduğunu ve kişilerin, nefret ettikleri, başkasına anlatamadığı düşüncelerini tuvaletlere yazarak, başkalarına duyurma şeklinde kendilerini ifade ettiklerini belirtmektedir. Buna ek olarak Dikmeer, “Ergenlik döneminde ergenlerin çevresinde ve iç dünyasında düşüncelerinin karmaşık olması, duygu ve düşüncelerini ifade edememesi gibi birçok problem ile karşılaşmasına sebep olmaktadır. Bu problemleri çözülebilmesi için kişilerde problem çözme yeteneği gerektirmektedir (Dikmeer, 1997). Dilekmen ve Dikmeerin bu ifadeleri çalışmamızı desteklemektedir.

Kelly ve Kaprow’ un projesinde olduğu gibi tez için yaptığımız uygulamalar sonucunda da benzer sonuçlar gözlemlenmiştir. Bu sonuçlara dayanarak eğitim

yapılarında öğrencilere grafiti yapabilecekleri alanlar düzenlenmesi ve bununla ilgili sanatsal etkinlikler yapılmasının öğrencilerin başarı oranlarını arttıracığı düşünülmektedir.

ÖNERİLER

Duvar, masa ve sıralardaki yazıların duvara aktarılması ile bir kelimedenden, bir sembolden, bir çizimden yola çıkılarak istekler, eğitimle ilgili ortaya çıkan sorunlar, öğrencilerin, öğretmenleri ve çevreleri ile ilgili düşünceleri hakkında fikir sahibi olunup önlem alınabilir.

Öğrencilerin sanat ve edebiyat gibi alanlardaki yeteneklerinin bu çalışmalar yoluyla tespit edilmesi mümkün olabilir. Grafiti etkinliği ile öğrencilerin yeteneklerine ve kendine karşı olan tutumunu olumlu yönde geliştirip özgüvenleri arttırabilir.

Okullarda dönem içi ve dönem sonlarında atölye çalışmaları ve sergiler düzenlenmesi, öğrencilerin yeteneklerini gösterme olanağı sağlayarak isteklendirmeleri ve özgüvenleri arttırılabilir.

Öğrencilerin ergenlik döneminde yaşadıkları psikolojik değişimin davranışlarına yansımaları sonucu ortaya çıkabilecek olumsuz davranışları, kendilerini rahatça ifade edebilecekleri ve enerjilerini harcayabilecekleri çeşitli sanatsal ve kültürel etkinliklere yönlendirilerek önlenebilir. Öğrencilerin sanatsal ve kültürel etkinliklere daha fazla yönlendirebilmek için öğrencilerin karnelerinde, ders notlama sisteminin dışında sosyal ve sanatsal etkinlikle ilgili notlama sistemi geliştirilerek öğrencilerin başarılarını gösteren belgeler düzenlenebilir.

Öğrencilerin yaratıcı ve üretici olmaları için sanat eğitimiyle öğrencilerin serbest olmaları ve ellerindeki malzemeleri çekinmeden ve korkmadan dikkatli bir şekilde kullanabilmeleri sağlanabilir. Okullarımızda özellikle 15-18 yaş arası

gençleri sprey boyayla sanat yapma konusunda bilinçlendirerek gençlerin sahip oldukları yetenekleri ortaya çıkartıp sergileyebilmelerine imkân sağlanabilir.

Liselerde öğrencileri okula çeken grafiti gibi sanatsal etkinlikler düzenlediğinde öğrencilerin bu etkinliklere katılmaları sağlanmalıdır. Böylece öğrenciler hem boş zamanlarını değerlendirebilecek hem de okul içinde daha fazla vakit geçirecekleri için arkadaşlarıyla güzel vakit geçireceklerdir. Öğrencilerin kişilik gelişimlerine, sorumluluk duygusunun güçlenmesine, kendilerini ifade edebilmelerine imkân tanıyan grafiti gibi sanatsal uygulamalar, eğitimin her aşamasında amaca ve seviyeye uygun yöntem ve tekniklerle öğrencilere yaptırılabilir.

İstenildiğinde grafiti ve mimari birleştirilerek öğrenciler, öğretmenler ve okul idaresi için farklı tasarımlar ortaya konulabilir. Mimarlığın ürünü olan mekânlarda grafiti, grafiti yapan kişilerin farklı deneyim ve yaklaşımları sayesinde mekânları bir iletiyi taşıyan mekânlar haline dönüştürülebilir.

Okulların iç mekânlarında hareketli duvar yüzeyleri, silinebilir duvarlar oluşturularak öğrencilerin o yüzeylerde serbest bir şekilde çalışmaları sağlanabilir.

Okulların iç mekân düzenlemesinde grafiti kullanıldığında grafiti tasarımın etkisi ile okullar farklı görünebilmektedir. Mekânlarda farklı bir izlenim yaratmak istenildiğinde grafiti ve mimari sanatı birleştirilerek eğitim yapılarına farklı bir kimlik kazandırılabilir.

Duvarlara ve masalara yazılan ve çizilen içeriğin daha yaratıcı alanlara dönüşmesini temin edebilir. Okul idaresinin tanımladığı bir bölgede gençlerin duvar resimleri yapmalarına fırsat verilerek, öğrencilerin sanatsal yaratıcılıklarını geliştirme ile güven kazanma, hoşgörü ve yardımlaşma duygusu geliştirilerek okula yönelik olumlu tepkilerinin oluşması da sağlanabilir.

Okulun iç mekânlarında koryan (corian) malzeme ile kaplanan çıkarılabilen, yeniden kesilebilen ve yeniden monte edilebilen duvar yüzeyleri oluşturularak öğrencilerin karalama veya grafiti yapabilmesi için duvarlar tasarlanabilir.

Öğrencilere grafiti çalışmaları için okulun uygun olan iç mekânlarında çeşitli alanları bölmeye yarayan katlanarak toplanabilen duvar sistemi kullanılabilir. Bu duvarlar kapatıldığında tamamen sabit bir duvar görüntüsü oluşturmakla birlikte kolaylıkla hareket ettirilerek açılabilir. Bu duvarların yüzeyleri silinebilir boya ile boyanabilir ya da koryan (corian) gibi malzemelerle kaplanabilir.

Okulun iç mekânlarındaki bazı duvarları kara tahta ile kaplayarak öğrencilerin kara tahta üzerine tebeşir veya sıvı tebeşir kalemle resim çizip yazı yazabilirler.

Duvar yüzeyine kâğıt rulosu asarak öğrencilerin kâğıt rulosu üzerinde çalışmalarını sağlanabilir.

Okulda öğrenciler için ayrılan yüzeylerde öğrenciler scribit robotunu kullanabilirler. Scribit, web’den kaynaklı herhangi bir içeriğin çizilmesine ve gerçek zamanlı olarak güncellenmesine izin veren bir yazma ve silme robotudur. Yüzeylerin üst köşelerinden yüzeye asılı duran ve türlü dikey yüzeye uygulayan robotik bir sistem olan scribit ile beyaz tahta kalemleri kullanılarak öğrenciler istedikleri çizimleri yapabilir ve büyük yüzeyleri sanat eserine dönüştürebilirler. Ayrıca çizimler silinip yerine yenisi yapılabilir. Dolayısıyla yüzeylerin sanat, bilgi ve düşüncelerin aktarımı için dinamik tuvaler olarak kullanılması mümkün olabilir.

Şekil 30: Scribit, web’den kaynaklı bir içeriğin çizilmesine ve gerçek zamanlı olarak güncellenmesine izin veren bir yazma ve silme robotu.

KAYNAKÇA

- Açıkgöz, K., Ü. (1992). *İşbirlikli Öğrenme Kuram Araştırma Uygulama*, Malatya: Uğurel Matbaası
- Dikmeer, D. İ. (1997), *Sosyal Beceri Eğitiminin Sosyal İçerik Dönük Ergenlerin İçerik Dönüklük Düzeyine Etkisi*, Ankara Üniversitesi, Ankara: Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi
- Alonso, A. (1998), “Urban Graffiti on the City Landscape”, Western Geography Graduate Conference, San Diego State University
- Apaydın, K. (2010). Genel Lise Öğrencilerinin Kural Dışı Davranış Gösterme Eğilimleri ile Müzik Eğitimi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Ankara İli Örneği), (Yayınlanmış Doktora Tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Artut, K. (2004). *Sanat Eğitimi Kuramları ve Yöntemleri*. Ankara: Anı Yayıncılık
- Balkır, N. ve Kuru, A. Ş. (2016). Sokak Sanatı Ve Grafitinin Pedagojik Bir Yöntem Olarak İşlerliği. *İdil*, 5(26) 1645-1658.
- Çağdaş, A. ve Seçer, Z. (2002). *Çocuk Ve Ergende Sosyal Ve Ahlak Gelişimi*. Ankara: Nobel Yayınevi.
- Çakır, M., S. (2015). *Türkiye’de Graffiti ve Sokak Sanatı*. Yeditepe Üniversitesi, İstanbul: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Erdoğan, G. (2009). *Kamusal mekânda sokak sanatı: Graffiti; İstanbul, Beyoğlu, Yüksek Kaldırım sokak incelemesi*, Karadeniz Teknik Üniversitesi, Trabzon Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Erikson, E., H. (1984). *İnsanın Sekiz Çağı*. (B. Üstün ve V. Şar çev.). Ankara: Birey ve Toplum Yayıncılık.
- Hampton, R., Dare, H. ve Juice (2013). Graffiti and Art Education: They Don’t Understand How I Feel about the Funk, *Art Education*, 66(5) 51-55

- Kahraman, M., E. (2009). *Sokak Çocuklarını Eğitme Ve İyileştirme Kurumlarında Graffiti Tekniğinin Yeri Ve Önemi*. Gazi Üniversitesi, Ankara: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Katırcı, R. H. (2016). Eğitim Yapılarında Mimari Tasarım Ve Kullanıcı İlişkisinin Değerlendirilmesi: Santral İstanbul. Beykent Üniversitesi, İstanbul: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Kavşut, N. (2005). *Duvar Yazıları*. Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van: Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi
- Kutal, G. (1989). *Biz de Duvar Yazısıyız*, İstanbul: Metis Yayınlar
- Özer, S. (2013). Sanat Eğitiminin Risk Altındaki Çocuklar Üzerindeki Etkisi. İnönü Üniversitesi, Malatya: Yayınlanmamış yüksek lisans tezi
- Philflips, S., A. (1999). *Walbengin' Graffiti & Gangs in L.A.*, Chicago & London: The University of Chicago Pres
- Turan, M., Şekerci H., Bozkurt, E. ve Kömürbay S. (2013). İlköğretim Okulları Dersliklerinde Yer Alan Sıralar Üzerindeki Yazıların Analizi Üzerine Bir Çalışma, *International Journal of Language Academy*, 1(1) 71-80
- Yavuzer, H. (1998). *Çocuk Psikolojisi* (16. Basım). İstanbul: Remzi Kitabevi.”
- Yörükoğlu, A. (1990). *Gençlik Çağı: Ruh Sağlığı ve Ruhsal Sorunlar*. (7. Basım), İstanbul: Özgür Yayın Dağıtım.

İnternet Kaynakları:

- Agust Martin High School, (14 Mayıs 2015). 5 Pointz Graffiti Artists Help Transform Troubled New York City Public School. 19 Kasım 2017, <http://superselected.com/5-pointz-graffiti-artists-help-transform-troubled-new-york-city-public-school/>
- Arnavutköy Mehmet Akif Ersoy Çok Programlı Anadolu Lisesi, (8 Mayıs 2015). 19 Kasım 2017,

- http://arnavutkoymaecipal.meb.k12.tr/icerikler/icerikler/ogrencilerimizden-graffiti-calismasi_3274092.html
- Bursa Doğa Koleji Çekirge Kampüsü Doğa Koleji-Çekirge Kampüsü, (23 Mayıs 2017). 19 Kasım 2017, <http://www.dogakoleji.k12.tr/haberetkinlik/t-mba-ogrenci-meclisleri-ve-doga-ile-sehirler-renkleniyor-projesi>.
- Catholic High School, (22 Ekim 2015). 19 Kasım 2017, <http://kamaldollah.com/2015/10/graffiti-workshop-at-catholic-high-school-2/>
- Dilekmen, M. (14 Ocak 2001). Hürriyet gazetesi. 'Tosun' artık üniversiteli. 28 Eylül 2017 <http://arama.hurriyet.com.tr/arsivnews.aspx?id=-226267>
- Gadsby, J. (1995), Looking at Writing on the Wall: A Critical Review and Taxonomy of Graffiti Texts. 19 Kasım 2017, <http://www.graffiti.org/faq/critical.review.html>
- Gölbaşı Zübeyde Hanım M.T.A.L. (21Ekim 2015). 19 Kasım 2017, http://golbasikml.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/06/10/823965/icerikler/okulumuz-renklendi_2081232.html
- Graffiti Art With Students Of Nan Chiau High School (27 Mart 2012). 19 Kasım 2017, <http://kamaldollah.com/2012/03/graffiti-art-with-students-of-nan-chiau-high-school/>
- Graffiti Workshop At Catholic High School (AEP) (22Kasım 2015) 19 Kasım 2017, <http://kamaldollah.com/2015/10/graffiti-workshop-at-catholic-high-school-2/>
- Graffiti Workshop at Holly Innocent High School (22 Mart 2011) 19 Kasım 2017, <http://kamaldollah.com/2011/03/graffiti-workshop-holy-innocent-high-school/>
- Graffiti Workshop At Presbyterian High School (24 Kasım 2009). 19 Kasım 2017, <http://kamaldollah.com/2009/11/graffiti-workshop-at-presbyterian-high-school>
- Holy İnnocent High School, (22 Mart 2011). 19 Kasım 2017, <http://kamaldollah.com/2011/03/graffiti-workshop-holy-innocent-high-school/>
- Hwa Chong High School, (28 Kasım 2009). 19 Kasım 2017, <http://kamaldollah.com/2009/10/stencil-graffiti-at-hwa-chong-high/>

İstek Semiha Şakir Anadolu Lisesi, (b.t). 19 Kasım 2017,
<http://www.istek.k12.tr/semiha-sakir-kampusu/semiha-sakir-anadolu-lisesi/haberler/grafiti-kulubu-etkinligi>

Kadıköy Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi (1 Mayıs 2016). 19 Kasım 2017,
http://kadikoymeslek.meb.k12.tr/icerikler/icerikler/icerikler/kzlara-ses-ver-grafiti-calsmas_2490712.html

Karşıyaka Havva Özişbakan Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi, (15 Mart 2016). 19 Kasım 2017, http://havvaozisbakanmtal.meb.k12.tr/tema/icerikler/okulbahcesinin-duzenlenmesi_2208588.html

Katong Girls School, (18 Nisan 2012). 19 Kasım 2017,
<http://kamaldollah.com/2012/04/graffiti-art-with-katong-girls-school/>

Muş Lisesi (05 Aralık 2006). 19 Kasım 2017, <http://www.mus.gen.tr/haber-1375-mus-ogrenciler-icin-stres-duvari--haberi.html>

Nan Chiau High School, (27 Mart 2012). 19 Kasım 2017,
<http://kamaldollah.com/2012/03/graffiti-art-with-students-of-nan-chiau-high-school/>

Northlight School, (5 Nisan 2010). 19 Kasım 2017,
<http://kamaldollah.com/2010/04/northlight-school-graffiti-workshop/>

One World International School, (27 Mayıs 2015). 19 Kasım 2017,
<http://kamaldollah.com/2015/05/graffiti-mural-painting-at-one-world-international-school-aep/>

Ödemiş Kız Meslek Lisesi, (31 Mayıs 2012). 19 Kasım 2017,
<http://www.marasgundem.com/19-mayis-boyalari-odemis-kiz-meslek-lisesinin-duvarlarina-ayri-bir-renk-katti-222766h.htm>

Ping Yi Sekonder, (22 Kasım 2008). 19 Kasım 2017,
<http://kamaldollah.com/2008/10/ping-yi-secondary-graffiti-workshop-2/>

Presbyterian High School, (24 Kasım 2009). 19 Kasım 2017,
<http://kamaldollah.com/2009/11/graffiti-workshop-at-presbyterian-high-school/>

Scribit, (9 Nisan 2018). 20 Nisan 2018, <https://bigumigu.com/haber/scribit-ile-duvarina-gun-baska-bir-sey-ciz/>

Singapore Sports School, (20 Mayıs 2008). 19 Kasım 2017, <http://kamaldollah.com/2008/05/singapore-sports-school-graffiti-workshop/>

Superselected (2015). 5 Pointz Grafitti Artists Help Transform Troubled New York City Public School. 19 Kasım 2017. <http://superselected.com/5-pointz-graffiti-artists-help-transform-troubled-new-york-city-public-school/>

Yenimahalle Mustafa Azmi Doğan Anadolu Lisesi, (b.t). 19 Kasım 2017, http://madal.meb.k12.tr/tema/icerikler/icerikler/okulumuzda-grafiti-calismasi-yapildi_3363890.html

EKLER

EK 1: GRAFİTİ KAVRAMLARI

Bu başlık altında yer verilecek grafiti kavramları temel grafiti kavramları ile araştırmalar esnasında tespit edilen ve Türkiye'de kullanılan grafiti kavramlarıdır. Türkiye'de kavramlar çoğunlukla İngilizce yani orjinal haliyle kullanıldığı için burada da o şekilde yer almaktadır. Kavramların bazıları literatürden bazıları da görüşmeler sırasında elde edilen bilgiler yoluyla tanımlanmıştır.

Background : Geri plan

Back Jumps : Tren bir istasyonda durduğunda gidene kadar yapılan hızlı çalışma

Back-on : Tren üzerine çıkıp yapılan çalışma

Battle : Karpışma, yarışma(grafiti, rap ve break dance da olabilir)

Bite : Bir weiter'ın stilini kopyalamak, çalmak

Blackbook : Grafiti yazarlarının çizimlerini, karalamalarını yaptıkları defter

Bombing : Yazmaya çıkmak. Daha çok profesyonel yazarlar için kullanılır.

Buff: Grafitinin temizlenmesi

Bunny : Kadın grafitici grubu

Burn : Daha iyi yapmak

Burner :Çok iyi yapılmış çalışma

Cap : Boyayı farklı kalınlıklarda sıkmaya yarayan sprey başlığı

Character : Grafitinin yanına yapılan tipler

Chuck-up : Bir yeri hızlıca outline ile kaplamak

Crew : Writer ekibi

Crosslamak : Bir grafitinin üzerine yazmak yada onu bozmak

Dedication	: Yapılan bir grafitiyi birisine ithaf etmek
Dirty	: Akmış, kirli, pisli
Donut	: Tren kapısı civarında çalışmak
Drips	: Boya aktığında kalan damlalar
End2End	: Tren vagonu boyunca yapılan çalışma
Fade	: Bir renkten öteki renge yumuşak geçiş
Fame	: Adının tanınması, ün
Fill-in	: Grafitin iç boyaması
Front Piece	: Trenin ön tarafını boyamak
Going Over	: Bir grafitinin/tag'in üzerini başka writer'ın kendi grafitisi/tag'i ile kapaması
Hall of Fame	: Legal duvarlara verilen isim
Hang Outs	: Tren çalışırken açık pencere ya da kapıdan tren dışına tag atmak
Highlights	: Çalışmanın ışıklandırılması, grafitiye boyut vermek için outline ve fill- in arasına yapılan çalışma
İllegal	: Kaçak yapılan çalışma
İnk stains	: Kalın yazan keçeli kalemle
İnside	: Trenin içine yapılan grafiti
Kill	: Her yeri boyamak
King	: Usta grafitici. Grafitide en yüksek mertebe
Kompozisyon	: Sadece yazıdan ziyade, resimsel boyutu da olan grafiti çalışması; yazılar, fon, karakter içerir. Daha çok Türk grafiticilerin kullandığı kavramdır.
Lay-up	: Gece ve hafta sonlarında trenlerin park edildiği yer.
Legal	: İzinli yapılan çalışma

Master Piece	: Çok renkli yapılmış grafitiler Nark = Yetkililere ihbar eden kişi
One	: Herhangi bir grupta olmayan writer
Outline	: Çalışmanın dış çizgileri
Panel Piece	: Trenin iki kapı arası ya da o kadar mesafe kaplayan yerini boyamak
Piece	: Grafiti çalışması
Public	: Okunması kolay stil
Quick bombin	: Hızlı bombalamak
Quick Piece	: Hızlı yapılan çalışma
Rack	: Çalmak
Rainbow	: Tren kapısı üzerine tag yapmak
Respect	: Saygılar
Run-up	: Tren istasyona girdiğinde arkasına çıkıp bombalamak
Second Outline	: Grafitiyi background'dan ayırmak için çizilen çerçeve çizgisi
Shadow	: Gölge
Shine	: Flash patlamış efekti vermek için genelde beyaz renkle yapılan ışık parlaması
Simple style	: Basit çalışma
Sketch	: Kâğıt üzerine yapılan taslak
Slash	: Bir çalışmanın üzerine tag atmak
Sticker bomb	: Tag atılmış etiketi bir yere yapıştırmak
Tag	: Kendi kullandığımız nickname'i (imzayı) duvarlara, trafolara sprey, marker vb. biçimde yazmak
To	: Yeterince yeteneği olmayan, ısıltılı yeteneğe sahip olmayan yazar
T2B(toptobottom):	Baştan aşağı boyanan tren

Throw ups	: Grafitinin basiti, tag'in büyüğü
Walls	: Duvar çalışması
Whole car	: Bütün bir vagonu boyamak
Wild style	: Karışık, okunması zor stil
Window down	: Pencere altına yapılan grafiti
Yard	: Trenlerin durduğu, park edildiği istasyon ya da yer

EK 2. ÖĞRENCİ ÖN GÖRÜŞME FORMU

Sevgili öğrenciler,

Sizler eğitim sistemimizin en önemli parçasısınız. Bu sebeple sizinle yapacağım bu görüşme benim için çok önemli. Bu çalışmamın amacı, sizlerin duygu ve düşüncelerini rahat bir şekilde grafiti ile rahatça ifade edebilmenize yardımcı olmaktır. Sizlere bununla ilgili bazı sorular yönelteceğim.

Başlamadan önce aramızdaki konuşmaların gizli kalacağını ve adınızın araştırmanın hiçbir yerinde açıklanmayacağını belirtmek istiyorum. Başlamadan önce bu söylediklerimle ilgili söylemek istediğiniz bir düşünce ya da sormak istediğiniz bir soru var mı?

Bu görüşmenin yaklaşık yarım saat süreceğini tahmin ediyorum. İzin verirseniz sorulara başlamak istiyorum.

1. Kaç yaşındasınız?

Yaş	Kişi Sayısı
15	5
16	15
17	14
18	1
Toplam	35

2. Cinsiyetiniz?

Cinsiyet	Kişi Sayısı
Kadın	17
Erkek	18
Toplam	35

3. Kaçınıcı sınıftasınız?

Sınıf	Kişi Sayısı
10.Sınıf	20
11.Sınıf	15
Toplam	35

4. Nerede ikamet ediyorsunuz? Ailenizle mi yaşıyorsunuz?

İlçe	Kişi Sayısı
Kocasinan	23
Melikgazi	10
Talas	2
Toplam	35

Yaşam Yeri	Kişi Sayısı
Aile	35
Diğer	0
Toplam	3

5. Anneniz ve babanız çalışıyor mu? Meslekleri nedir? Eğitim durumları nelerdir?

Eğitim Durumu	İlkokul	Ortaokul	Lise	Üniversite	Toplam
Anne	13	9	14	0	35
Baba	10	5	17	3	35

6. Hobileriniz var mı? İlgilendiğiniz bir sanat dalı var mı?

Hobiler	Kişi Sayısı
Resim Çizmek	21
Spor Yapmak	16
Müzik Dinlemek	13
Müzik aleti Çalmak	3
Kitap Okumak	7
Yazı Yazmak	2
İnternet Kullanımı	26
Film İzlemek	7
Hayvanlarla İlgilenmek	2
Televizyon İzlemek	4
Bilgisayar Kullanımı	9

7. Duvara, masaya ve sıralara yazı yazıp resim çiziyor musunuz? Sizi bunu yapmaya iten sebepler nedir?

Okulda Duvara, Sıraya, Defter Ve Kitap Yüzeylerine Yazı Yazıp Resim Çiziyor Musun?	Öğrenci Sayısı
Evet	29
Hayır	6
Toplam	35

Öğrencilerin Okulda Duvarlara, Sıralara ve Defter-Kitap Yüzeylerine Yaptıkları Karalamanın Sebepleri	Öğrenci Sayısı
Can Sıkıntısı	11
Sinirli Olma	4
Mutlu Olma	2
Üzgün Olma	2
Yasak Olması	1
Zihnimi Boşaltıyorum	5
Yazmak İstediğim İçin (Alışkanlık)	2
Toplam	29

8. Okulda yazılarınızı yazmak ve resim çizmek için tercih ettiğiniz yerler neresi?

Öğrencilerin Okulda Karalama Yaptıkları Yerler	Öğrenci Sayısı
Sıraların Yüzeyleri	7
Defter- Kitap Üzeri Ve Sıralar	6
Kapılar	1
Duvar Yüzeyleri	6
Duvar Ve Sıralar	4
İstenilen Herhangi Bir Yer	5
Toplam	29

9. Okul duvarlarına, sıraya ve masalara genellikle ne tür yazılar yazıyorsunuz?

Öğrencilerin Okulda Duvarlara, Sıralar Ve Defter- Kitap Yüzeylerine Yaptıkları Karalama Türleri	Öğrenci Sayısı
Grafiti Harfleri	1
Şiir	1
Emoji, Karikatür	2
İsim	10
Şarkı Sözü	1
Çizgi Film Karakterleri	1
Aşk Ve Sevgiye Dair Yazılar	2
O An Aklıma Ne Gelirse	11
Toplam	29

10. Günün hangi zamanlarında duvarlara, masalara veya sıralara yazı yazıp resim çiziyorsunuz?

Öğrencilerin Okulda Duvarlara, Sıralara Ve Defter-Kitap Yüzeylerine Karalama Yaptıkları Zaman Dilimi	Öğrenci Sayısı
Boş Derslerde	1
Sevmediğim Derslerde	1
Dersten Sıkıldığımda	11
Mutsuz Olduğumda	2
Mutlu Olduğumda	2
Sinirli Olduğum Zamanlarda	4
Fırsat Buldukça	7
Öğretmen Ders Anlatırken	1
Toplam	29

11. Duvarlara, sıralara ve masalara yazı yazıp resim çizerken ve yazı yazıp resim çizdikten sonra ruh halinizde ne gibi değişimler oluyor?

Öğrencilerin Okulda Duvarlara, Sıralara Ve Defter-Kitap Yüzeylerine Karalama Yaptıktan Sonraki Ruh Halleri	Öğrenci Sayısı
Mutlu	9
Can Sıkıntısı Geçmiş	7
Zihnimi Boşaltmış	7
Duruma Göre Değişiyor	6
Toplam	29

12. Masa ve sıralarınızı yazdığınız yazılar ve çizdiğiniz resimler ile karalamak yerine okulun boş duvarlarında rahat ve özgürce düşüncelerinizi aktarabileceğiniz bir ortam oluşturulmasını ister misiniz?

Okulda, Duvarlara, Sıralara Ve Defter-Kitap Yüzeylerini Karalamak Yerine Düşüncelerinizi Özgürce Aktarabileceğiniz Bir Yer Olmasını İster misiniz?	Öğrenci Sayısı
Evet	33
Hayır	2
Toplam	35

13. Grafiti yapıyor musunuz? Yapmak ister misiniz?

Grafiti Yapıyor Musunuz?	Öğrenci Sayısı
Evet	6
Hayır	25
Bir Kere Adımı Yazdım	4
Toplam	35

Grafiti Yapmak İster Misin?	Öğrenci Sayısı
Evet	27
Hayır	2
Fark etmez	6
Toplam	35

14. Sizce grafitinin tanımı nedir?

Grafitinin Tanımı Nedir?	Öğrenci Sayısı
Bilenler	30
Bilmeyenler	5
Toplam	35

Grafiti Nedir?	Öğrenci Sayısı
Mesaj İletme Aracı	3
Yaşam Tarzı-Sokak Sanatı	2
Düşüncelerini Ve Duygularını Duvara Yazarak Ve Çizerek Anlatma Sanatı-Duvar Yazısı	21
Harfleri Şekilli, Süslü Ve Değişik Yazı	2
Duvar Yazısı	2
Toplam	35

15. Tag (imza) nedir?

Tag Nedir?	Öğrenci Sayısı
Duvara Yapılan Çalışmanın Çalınmaması İçin Çalışmanın Altına Atılan İmza	1
Duvara Yapılan Çalışmanın- Grafitinin Kime Ait Olduğunu gösteren İşaret	17
Kişiyi Özel, Sembol, Simge Gibi Bir İşaret	7
Bilmiyorum	10
Toplam	35

16. Grafiti yapma nedeniniz nedir? Grafiti yaparken neler hissediyorsunuz?

Grafiti Yapma Sebepleri	Öğrenci Sayısı
Özgür Olma	3
Tanınır Kişi Olma	4
Yasak Olması	1
Yüzeyin Büyük Olması	1
Sinirli Olduğumda Sakinleşmek İçin	1
Toplam	10

Grafiti Yaparken Neler Hissediyorsunuz?	Öğrenci Sayısı
Mutlu oluyorum	4
Can Sıkıntısı Geçmiş	1
Zihnimi Boşaltmış	1
Özgür Hissediyorum	4
Toplam	10

17. Grafiti yapmayı nasıl ve nereden öğrendiniz?

Grafiti Yapmayı Nerden Öğrendiniz?	Öğrenci Sayısı
İnternette	8
Arkadaşımdan	2
Toplam	10

18. Grafitinin türlerini biliyor musunuz? Hangi türünü yapmayı tercih ediyorsunuz?

Grafiti Türlerini Biliyor Musunuz?	Öğrenci Sayısı
Evet	9
Hayır	26
Toplam	35

Grafitinin Hangi Türünü Yapmayı Tercih Ediyorsunuz?	Öğrenci Sayısı
Tag	2
Karışık (WILD Style, Booble, Throw Up)	3
Japon Yazı Tarzı (Spione)	1
Türlerin Adını Bilmiyorum	2
Throw Up	1
Toplam	9

19. Daha çok nerelerde yazıyorsunuz, yaşadığınız çevrede mi yoksa başka yerlere gidiyor musunuz?

Daha Çok Nerelerde Yazıyorsunuz?	Öğrenci Sayısı
Yaşadığım Bölgedeki Mahalle Duvarına	5
Evimin Bahçesi	1
Yaşadığım Bölgeye Uzak Olan Yerlerde	1
Boş Bulduğum Duvarlar	2
Toplam	10

20. Okulda grafiti yapmak ister misiniz? Neresinde yapmak istersiniz?

Okulda Grafiti Yapmak İster Misin?	Öğrenci Sayısı
Evet	31
Hayır	2
Fark etmez	2
Toplam	35

21. Diğer grafiti yapanlarla iletişiminiz nasıl?

Grafiti Yapanlarla İletişimin Nasıl?	Öğrenci Sayısı
İyi	10
Kötü	0
Bilmiyorum	25
Toplam	35

22. Grafitiyi hangi tarz insanlar yapar?

Grafitiyi Hangi Tarz İnsanlar Yapar?	Öğrenci Sayısı
Özgür Ruhlu	5
Yalnız İnsanlar	1
Hip Pop Tarzı Olanlar	1
Sıradan İnsanlar	1
Yetenekli İnsanlar	4
Giyinişleri Farklı İnsanlar	4
Bilmiyorum	19
Toplam	35

23. Sokakta grafiti yapmanızı engelleyen nedenler var mı?

Sokakta Grafiti Yapmasını Engelleyen Nedenler Var Mı?	Öğrenci Sayısı
Var	13
Yok	0
Bilmiyorum	22
Toplam	35

24. Aileniz ve çevrenizdeki insanlar grafiti yapmanıza nasıl yaklaşıyor? Onların yaklaşımını önemsiyor musunuz?

Sokakta Grafiti Yapılmasını Engelleyen Nedenler Nedir?	Öğrenci Sayısı
Zabıta	3
Polis	1
Kanunlar	5
Muhtar	3
Mahalle Sakinleri	2
Toplam	35

25. Yaptığınız Çalışmalarda Sürekli kullandığınız bir harf, resim vs. var mı?

Sürekli Kullandığınız Bir Harf, Resim vs. Var Mı?	Öğrenci Sayısı
Var	7
Yok	3
Toplam	10

26. Grafiti ile ilgili bir kariyer düşünceniz var mı?

Grafiti İle İlgili Kariyer Düşünceniz Var Mı?	Öğrenci Sayısı
Var	6
Yok	29
Toplam	35

27. Yurt dışında grafiti yapan grupları ve neler yaptıkları hakkında bilginiz var mı?

Yurt Dışında Grafiti Yapan Grupları Ve Neler Yaptıkları Hakkında Bilginiz Var Mı?	Öğrenci Sayısı
Var	5
Yok	30
Toplam	35

28. Türkiye'de grafiti ne zaman ve neden başladı bilginiz var mı?

Türkiye’de Grafiti Ne Zaman Ve Neden Başladı Bilginiz Var Mı?	Öğrenci Sayısı
Var	1
Yok	34
Toplam	35

29. Grafiti ile ilgilenen kişilerin insanlarla iletişim kurmalarında yetenekli ve çevreye karşı duyarlı olmada daha başarılı olduklarına inanıyor musunuz?

Grafiti İle İlgilenen Kişilerin İnsanlarla İletişim Kurmalarında, Çevreye Karşı Duyarlı Olmada Daha Başarılı Olduklarına İnanıyor Musunuz?	Öğrenci Sayısı
Evet	21
Hayır	0
Bilmiyorum	14
Toplam	35

Ek 3: Son Görüşme Formu

1. Duvarda yazı yazmayı ve resim çizmeyi sevdin mi? Bu çalışmada en çok neyi beğendiniz?
2. Bu etkinlikte en çok neyi beğendiniz?
3. Bu etkinlikte kendinizi özgürce ifade edebildin mi? Nasıl? Biraz açar mısın?
4. Bu etkinlikteki sevdiğiniz ve sevmediğiniz yönlerini anlatır mısın? İş bölümü yaptınız mı?
5. Bu etkinliğin yapılması sizlere eğitim açısından neler kazandırmış olabilir?
6. Bu tür etkinliklerin farklı mekânlarda ya da alanlarda gerçekleştirilmesinin eğitim ve öğretiminize katkısının olduğunu düşünüyor musunuz?
7. Okulda size duvara yazı yazmanız ve resim çizmeniz için bir alan ayrılrsa yine de sıralara-masalara ve okuldaki diğer duvarlara yazıp resim çizer misiniz?

Cevaplar

1. Duvarda yazı yazmayı ve resim çizmeyi sevdiniz mi?
 - Ö.1. Sevdim.
 - Ö.2. Evet, oldukça zevkliydi.
 - Ö.3. Evet sevdim.
 - Ö.4. Evet çok sevdim, çok mutlu oldum.
 - Ö.5. Evet.
 - Ö.6. Daha önce hiç böyle bir çalışma yapmadım. Çok sevdim.
 - Ö.7. Evet bayıldım.
 - Ö.8. Sevdim.
 - Ö.9. Sevdim.
 - Ö.10. Çok sevdim.
 - Ö.11. Çok sevdim.
 - Ö.12. İlk defa böyle bir çalışmaya katıldım ve çok sevdim.

- Ö.13. Sevdim.
- Ö.14. Sevdim.
- Ö.15. Sevdim.
- Ö.16. Özellikle spreyl boyayla istediğim şeyi yazıp çizmeyi çok sevdim.
- Ö.17. Çok sevdim.
- Ö.18. Evet çok hoşuma gitti.
- Ö.19. Sevdim.
- Ö.20. Hem de çok sevdim.

2. Bu etkinlikte en çok neyi beğendiniz?

- Ö.1. Orda fırçalarla, yağlı ve spreyl boyalarla çok mutluydum, soğuktan, dolsak da çizim yapmaktan dolayı çok mutluydum.
- Ö.2. Spreyl boya ile boyamayı beğendim.
- Ö.3. Çalışırken arkadaşlarımla eğlenceli ve güzel zamanlar geçirdim. Boyalarla şakalaştık, yüzlerimize ve ellerimizi boyadık
- Ö.4. En çok beğendiğimde hep birlikte yemek yememiz ve sohbet etmemiz oldu.
- Ö.5. Resimde sınırlama yok, geniş bir yüzey ve özgür çizim vardı. Ayrıca oradaki sosyal ortamı çok sevdim. Hava soğuktu ama arkadaşlarla beraber çalışmak güzel işler çıkarmak bizi mutlu ediyordu. Ama en güzeli parkın oradan geçerken ve okul bahçesinde yaptığımız çalışmayı gördüğüm de burayı biz yaptık demektir.
- Ö.6. Spreyl boyaları özgürce kullanmayı ve istediğimiz şeyleri yazmayı sevdim.
- Ö.7. O anları unutamam. Buz gibi bir havaya rağmen çalışıyorduk. İstediğim şeyleri çizebiliyordum. Çok eğlenceliydi. Böyle etkinliklere tekrardan katılmayı çok isterim.
- Ö.8. Çalışırken hepimiz çok neşeliydik. Birbirimize yardım ederek resimleri en iyi şekilde yapmaya çalıştık.

- Ö.9. Sprey boya ları kullanarak istediğ imiz şeyleri yapmak hoşuma gitti. Mutlu olduğumuz için güzel bir çalışma yaptık.
- Ö.10. Sınıf dışında yeni şeyler öğrenmeyi çok sevdim. Hep birlikte karar vermemiz birbirimize yardım etmemiz çok güzeldi. Güzel resim ortaya koymak için herkes isteyerek ve severek çalıştı.
- Ö.11. Bulunduğ um ortam çok güzel ve eğlenceliydi. Yaptığımız çalışmaların beğenilmesi bizleri daha da mutlu etti. Mutluluğ umuzu çalışmalarımıza ve çevremize yansıttığımızı düşünüyorum. Orada öğretmenimiz ve arkadaşlarımızla her şeyi paylaşmamız çok güzeldi.
- Ö.12. Sprey boyayla çalışmayı, serbest bir çalışma olmasını çok sevdim. Öğretmenimizle arkadaş gibiydik, beraber boya karıştırdık, resim yaptık ve yemek yedik.
- Ö.13. Hem paylaşmayı hem öğrenmeyi hem de istediğ im şeyi istediğ im şekilde yazmayı ve bunları eğlenceli hale getirerek yapmayı sevdim.
- Ö.14. Bu çalışmada serbest çizimler yaparak hepimiz tek bir çalışma için bir bütün olmuştuk. Birbirimizle malzemelerimizi ve yemeğimizi paylaştık.
- Ö.15. Büyük boyutta grafiti yapmayı çok sevdim. Sınıf arkadaşlarımla ve üst sınıftaki arkadaşlarla beraber çalıştık. Ortamımız çok güzeldi. Birbirimizle çok iyi anlaştık.
- Ö.16. İki sınıfın birlikte çalışması birbirimizi daha yakından tanımamıza yardımcı oldu. Orada hep birlikte bir şeyler yapmamız, birlikte yemek yememiz ve ortam çok güzeldi.
- Ö.17. Arkadaşlarımla bir arada olmaktan çok mutluydum. Bana verilen görevi isteyerek ve severek yapıyordum.
- Ö.18. Spreyle boyama yapmayı beğ endim.
- Ö.19. İki sınıfın yan yana ortak bir çalışma yapmaları çok güzeldi. Onlarla birlikte çalışarak onların nasıl çalıştıklarını görmüş olduk.
- Ö.20. Orda fırçalarla, boya larla çok mutluydum, soğ ukta olsa, dolsak da mutluydum.

3. Bu etkinlikte kendini özgürce ifade edebildiniz mi? Nasıl? Biraz açar mısınız?
- Ö. 1. Evet ifade edebildim. İstediğim sözleri rahatça yazabildim.
- Ö.2. Evet ifade edebildim. Sprey boya kullanarak kendimi özgürce ifade ettim.
- Ö.3. Evet edebildim. İstediğim şeyi yazdım.
- Ö.4. Evet istediğim şekilde yazı yazdım.
- Ö.5. Kendimi özgürce ifade edebildim.
- Ö.6. Evet. İlk defa duvar resmi yaptım. Bu konuda iyi bir iş çıkardığımızı düşünüyorum ve benim için büyük bir tecrübe oldu.
- Ö.7. Evet istediğim gibi çizip karaladım
- Ö.8. Evet ettim. İstediğim çizimi yapabildim.
- Ö.9. Evet. Aklımdan geçen şeyleri istediğim gibi çizip yazdım.
- Ö.10. Özgürce kendi ifade edebildim. Hayal gücümü kullandım.
- Ö.11. Evet. İstediğim şekilde çalışmayı sevdim.
- Ö.12. İstediğim şeyi istediğim şekilde yaparak kendimi ifade ettim.
- Ö.13. İstediğim gibi yazıp çizdim.
- Ö.14. İstediğim gibi yazdım, çizdim ve karaladım.
- Ö.15. İstediğim gibi yazıp çizdim. Daha önce kâğıt üzerine küçük boyutta çizim yapıyordum. Duvarda büyük boyutta çizim yapamam diye düşünüyordum, yanılmışım. Duvara büyük boyutta çizim yapabildiğimi görünce çok mutlu oldum.
- Ö.16. İlk defa grafiti yapmıştım. Boyaların büyük yüzeyde nasıl kullanılacağını öğrendim. Gelecek yaşamımda grafiti yapabilirim artık.
- Ö.17. Evet istediğim şeyi istediğim şekilde yapabildim.
- Ö.18. Alanımız ve süremiz kısıtlı olduğu için çok fazla bir şey yapamadım ama kendimi özgürce ifade etmeye çalıştım.
- Ö.19. Grup çalışması yaptığımız için ortak kararlar doğrultusunda çalıştık.

Ö.20. Evet, grup çalışması olsa da ifade edebildim. Önce herkes çizmek ve yazmak istediği konular belirlendi. Sonra da yapacağımız alanları ortak karar vererek belirledik.

4. Bu etkinlikteki sevdiğiniz ve sevmediğiniz yönlerini anlatır mısınız? İş bölümü yaptınız mı?

Ö.1. Grup çalışmasında birbirimize yardım ederek çalışmayı sevdim. Sevmediğim bir yönü yok. Çalışacağımız alanda kendimize ortak kararlar yerler belirledik. Hep beraber eğlenerek kalıcı bir iş yapmış olduk.

Ö.2. Sevdiğim yönleri hem hızlı hem de eğlenceli geçerek herkes birbirinden bir şeyler öğrendi. Sevmediğim bir yönü yok. Herkes yapmak istediği ve yapabileceği alanı ve işi ortaklaşa belirleyerek yaptık.

Ö.3. Ortak bir alanda çalışmak eğlenceliydi. Hepimiz birbirimizden bir şeyler öğrendik. Sevmediğim bir yönü yok. Herkes yapmak istediği ve yapabileceği alanı ve işi ortaklaşa belirleyerek yaptık.

Ö.4. Sprey boyanın nasıl kullanıldığını öğrendik bilgi Birbirimize bilgi vererek birbirimize yardımcı olduğumuzu düşünüyorum. Herkesin yapabileceği işe göre paylaşım yaptık.

Ö.5. Kendi çizim tarzımı bulmama yardımcı oldu. Bazı öğrenciler yalnızca karalamak istediler. Bense bir köşede çizim yaptım.

Ö.6. Bu çalışmada spreylere boya kullanmayı sevdim.

Ö.7. Birlikte ortak çalışmayı sevdim. Sevmediğim bir yönü yok.

Ö.8. İş bölümü yaparak çalışmayı sevdim.

Ö.9. Renkli ve serbest çalışmayı sevdim. Sevmediğim bir yönü yok. Alan seçiminde iş bölümü yaptık.

Ö.10. Hep birlikte istediğimiz şeyleri çizmeyi çok sevdim.

Ö.11. Birbirimize bilmediğimiz şeyler hakkında bilgi vererek yardımlaşmayı sevdim.

- Ö.12. Sprey boyalarla dilediğimiz şekilleri çizip dilediğimiz şeyleri yazmayı sevdim. Alanı kullanırken iş bölümü yaptık.
- Ö.13. Her şeyi çok sevdim. Boyayarak çizmeyi yazmayı sevdim.
- Ö.14. Farklı bir etkinlik olması ve serbest bir şekilde çizim yapabilmeyi çok sevdim. Yapabileceğimiz çizimler ve alanlar üzerinde iş bölümü yaptık.
- Ö.15. Her şeyi çok sevdim. Büyük boyutta çalışmak çok eğlenceliydi. Sevmediğim bir şey yok.
- Ö.16. Her şeyi sevdim. Çizimleri ve boyamaları yaparken arkadaşlarımla beraber yaptım.
- Ö.17. Her şeyi sevdim. Arkadaşlarımla ve öğretmenimle beraber çalışmayı sevdim.
- Ö.18. Çalışmayı hep birlikte başarılı bir şekilde bitirdiğimiz için mutluydum. Ama orada geçirdiğim güzel anların bitmesinden dolayı da üzül müştüm.
- Ö.19. Bu etkinlik ile arkadaşlık ilişkilerimizin geliştiğini düşünüyorum. Grup halinde nasıl çalışıldığını öğrendik.
- Ö.20. Dışarıda büyük alanlarda boyalarla çalışmayı çok sevdim.

5. Bu etkinliğinin yapılması sizlere eğitim açısından neler kazandırmış olabilir?

- Ö.1. Bize verilen bu görev sayesinde renk tonlamalarını ve renk uyumlarını öğrendim.
- Ö.2. İlk defa duvar resmi yaptım. Fırçaları ve boyaları nasıl kullanacağımı öğrendim.
- Ö.3. Renk karışımları ile renklerin birbirleriyle olan ilişkisini öğrenerek kendimi daha çok geliştirdim.
- Ö.4. Gerek teknik gerekse grup çalışması olarak hem uyum içinde çalışmasını öğrendim. Bu çalışmadan çok mutlu oldum.

- Ö.5. Bu çalışmanın bana çok büyük katkısı oldu “Bize verilen bu görev sayesinde renk tonlamalarını ve renk uyumlarını öğrendim. Okul duvarlarını karalamaktansa bu şekilde çalışma yapmak çok daha güzel. Bu öğrendiklerimi kullanarak ileride meslek olarak devam ettirebilirim.
- Ö.6. Bazılarımızın ilk başta hiçbir bilgisi yoktu ve grafiti etkinliğinden sonra bizlere grup çalışması ve grafiti ile ilgili bilgiler kazandırdı.
- Ö.7. Bu çalışmanın bana çok şey kattığını düşünüyorum. Yağlı boya ve spreyci boya kullanmayı, fırça kullanımı gibi deneyimler kazandı.
- Ö.8. Bu etkinliğe katılmaktan gurur duydum. İki sınıfın beraber yaptığı çalışmanın sonucunda güzel bir çalışma çıkması beni çok mutlu etti. Bu çalışma sayesinde kendime olan özgüvenim arttı. Spreyci boyayı, yağlı boyayı ve fırça kullanımını öğrendik.
- Ö.9. Belki süremiz kısıtlıydı ama bu süre içerisinde masa ve sıraların dışında farklı bir zemine farklı boyutlarda bir yerde nasıl çalışabileceğini anlamış olduk aslında.
- Ö.10. Serbestçe ifade etmemize imkân verildi. Özgüvenimizin artmasına yardımcı oldu.
- Ö.11. Kendimizi özgürce ifade edebilmemize ve kendimize güvenmeyi öğretti.
- Ö.12. Mükemmel bir etkinlik olduğunu düşünüyorum ve eğitime büyük katkısının olduğunu düşünüyorum
- Ö.13. Yeteneklerimizin ortaya çıkmasını sağlayarak yaptığımız çalışmanın okulda sergilenmesi kendimizle gurur duymamızı ve kendimize güvenmemizi sağladı.
- Ö.14. Bu etkinlik birlikte çalışarak birbirimize karşı hoşgörülü olmayı ve birbirimize yardımcı olmamızı sağladı.
- Ö.15. Duvara da resim çizebileceğimi gördüm. Çalışmamızın okulda sergilenmesi kendimizle gurur duymamızı ve kendimize güvenmemize katkı sağladı.

- Ö.16. Bir görüşü ifade etmeyi ve özgüven sahibi olmamızı sağlayarak bizi başarmaya teşvik etmiştir.
- Ö.17. Özgürce düşüncemi ifade edebildim.
- Ö.18. Orada yapılan yağlı boya ve spreyci boya çalışmalarından öğrendiklerimi kendi evimin duvarlarında yaparak deneyeceğim.
- Ö.19. Çok yorulduk ama değdi. Çalışmamızı çok güzel bir şekilde bitirmiş olduk. Bu etkinlik bize başkalarıyla beraber büyük yüzeylerde çalışma imkânı sağladı. Ortaya güzel bir çalışma çıktı. Bir daha böyle bir çalışma olsa yine görev almak isterim.
- Ö.20. Grafiti etkinliği ile grup çalışması ile grafitinin nasıl yazıldığını öğrendim. İstediğim gibi karalama yaptım.

6. Bu tür etkinliklerin farklı mekânlarda ya da alanlarda gerçekleştirilmesinin eğitim ve öğretime katkısının olduğunu düşünüyor musunuz?

- Ö.1. Evet düşünüyorum. Arkadaşlarımla beraber ortak karar alarak özgürce çalışmamızı sağladı. Yaptığımız çalışmaların okuldaki hocalar ve öğrenciler tarafından beğenilmesi okulu sevmeme sebep oldu.
- Ö.2. İlk çalışmam olduğu için başta biraz korkmuştum. Şimdi korkmuyorum ve daha güzel çalışmalar yapabileceğime inanıyorum. Sınıf şimdi bana daha güzel görünüyor.
- Ö.3. Evet düşünüyorum. Bu etkinlik ile yeteneğimizi ortaya koyabilme imkânı bulabildik. Bir takım halinde çalışmanın heyecanını yaşayabildik. Okulda ve sınıfta yaptığımız çalışmaların sergilenmesi sınıfı ve okulu daha güzel gösterdi.
- Ö.4. Bu tür etkinliklerin olması çok güzel. Sanata, sanatçıya değerin artması sağlanabilir. Grafiti hakkındaki önyargılar ortadan kalkabilir. Yapılan bu çalışmaların okulda ve sınıfta sergilenmesi okulumu ve sınıfımı daha çok sevmeme ve sahiplenmeme sebep oldu.

- Ö.5. Çalışmamızı tamamladığımızda ortaya çok güzel bir resim çıkması ve okulda sergilenmesi beni ve arkadaşlarımı çok mutlu etti. Bizlerde okulumuza ve sınıfımıza karşı bir aidiyet duygusu gelişti.
- Ö.6. Bizlere çok yararlı olacağını düşünüyorum. Sınıfta sergilenen çalışmalar yaptığımız çalışmanın beğenildiğini göstermekte. Sınıfımızı çok güzel göstermektedir. Çalışmamızın beğenilmesi bize özgüven kazandırdı.
- Ö.7. Kesinlikle katkısı olduğunu düşünüyorum. İlerde anlatacağım en güzel şey parkın duvarını ve bölümümüzün adını biz yazdık demek olacak. Eskiden duvarlar çok kötü görünmekteydi. Biz duvarı ve çevresini güzelleştirdik.
- Ö.8. Etkinlik çok güzel ve eğlenceliydi. Artık bizim de bir sanatsal çalışmamız var diyebiliriz. Yaptığımız çalışmaları duvarda sergilememiz bize okulu sevdirdi ve okul daha güzel oldu.
- Ö.9. Bu çalışmaya katılarak deneyim kazandığımı ve kendimize olan özgüvenimizi arttırarak bizlere yararlı olduğunu düşünüyorum. Yaptığımız çalışmayı sahiplendiğimizde sınıfı ve okulda sahiplenmiş olduk.
- Ö.10. Kesinlikle evet bunun hem bize hem de yapıldığı çevreye çok büyük faydası olduğunu düşünüyorum. Çevremizi ve okulumuzu güzelleştirdik. Sınıfımız bu çalışmalarla daha güzel oldu.
- Ö.11. Sonunda çalışmalarımız bitmişti. Bu kadar iyi olabileceğini düşünmemiştim. Eskisinden daha güzel görünüyordu.
- Ö.12. Grafiti çalışmasında tecrübe kazandığımı düşünüyorum. Bu çalışmaya katıldığım için çok mutluyum. Okulda böyle etkinliklerin olması bizlere okulu sevdirdi.
- Ö.13. İlk defa duvar resmi yapmıştım. Fırçanın ve spreay boyanın nasıl kullanılacağını öğrendim. Gelecek de buna benzer çalışmalar yapabilirim artık. Ayrıca yaptığımız bu çalışmalar okulun bize faydalı bizim de okula faydalı olabileceğimizi gösterdi.

- Ö.14. Evet. Gerçekleştirilen etkinlik de başka sınıftan öğrencilerle beraber çalışma imkânı sundu. Birbirimizle bilgi alışverişi yaptık. Yaptığımız çalışmaların duvarlarda sergilenmesi sergilenen yerleri daha güzel gösterdi.
- Ö.15. Benim için büyük bir deneyim oldu. İlk defa böyle bir çalışmada bulundum. Çalışma yaptığımız duvar ve çevresi bizim yaptığımız çalışmalarla daha güzel oldu.
- Ö.16. Yaptığımız çalışmalarla sınıfımızı sahiplenmemize ve sınıfımızı daha çok sevmemize yardımcı oldu.
- Ö.17. Bizim için çok büyük bir deneyim oldu. Okulumuz ve sınıfımız daha güzel ve farklı oldu. Bu çalışmaları yaptıktan sonra kendime olan özgüvenim arttı. Odamın duvarlarında hatta park ve okul gibi yerleri de boyayabilirim.
- Ö.18. Çok yorulduk ama değdi. Çünkü orayı çok güzel bir şekilde boyadık, resimlendirdik. Büyük yüzeylerde başkalarıyla beraber çalışmayı öğrenmemizi sağladı. Ortaya güzel bir çalışma çıktı. Bir daha böyle bir çalışma olsa seve seve görev almak isterim.
- Ö.19. Evet. Bizim bir butiğimiz var onun duvarlarında grafiti yapmayı düşünüyorum. Okul nasıl güzelleştirse butiğimizin de güzelleşeceğini düşünüyorum.
- Ö.20. Evet, katkısı oldu. Bu çalışmalara katıldıktan sonra kendime olan güvenim arttı daha güzel çizimler yapabileceğimi düşünüyorum. Yaptığımız bu çalışmalar sayesinde okulumu ve sınıfımı daha çok sahiplendim.

7. Okulda size duvara yazı yazmanız için bir alan ayrılrsa yine de sıralara-masalara ve okuldaki diğer duvarlara yazı yazıp resim çizer misiniz?

Ö.1. Hayır yazmam.

Ö.2. Hayır yazmam. Bu şekilde yaptığımız çalışmalar daha eğlenceli.

- Ö.3. Hayır yazmam.
- Ö.4. Hayır yazmam.
- Ö.5. Bilmem derste sıkıldığımda belki yazarım.
- Ö.6. Büyük geniş alanlar varken neden sıralara yazayım ki.
- Ö.7. Yazmam
- Ö.8. Yazmam
- Ö.9. Yazabilirim.
- Ö.10. Yazmam.
- Ö.11. Bilmiyorum.
- Ö.12. Yazmam.
- Ö.13. Yazmam.
- Ö.14. Tabi ki de yazmam.
- Ö.15. Yazmam.
- Ö.16. Yazmam.
- Ö.17. Yazmam.
- Ö.18. Yazmam.
- Ö.19. Yazmam.
- Ö.20. Yazmam.